

Szolnok Megyei Jogú Város

Polgármestere

Az előkészítésben közreműködött:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkacsoport

Az előterjesztést véleményezi:

Egészségügyi, Sport, Turisztikai és Szociális
Bizottság

Pénzügyi Bizottság

Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének

2019. március 28-i ülésére

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának felülvizsgálatára és aktualizálására

Tisztelt Közgyűlés!

Magyarország Alaptörvénye a Szabadság és felelősség XV. cikkelyében leszögezi, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján „kiemelt figyelmet kell fordítani” a társadalmi felzárkózás „követelményeinek érvényesülését segítő intézkedésekre” az oktatás és a képzés területén, különösen a jogellenes elkülönítés megelőzésére, a köz- és egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása-, a munkaerő-piaci hátrányok csökkentése és a foglalkoztatási esélyek javítása területeken.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság (a továbbiakban Államtitkárság) vezetésével megalkotta a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák – (2011-2020) elnevezésű dokumentumot (a továbbiakban Stratégia vagy NTFS).

A Stratégia és végrehajtási dokumentumai olyan felzárkózási politikát fogalmaznak meg, „amelyek az egyes ágazati szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal törekszik kezelni az ország társadalmi kohéziója szempontjából meghatározó szociális problémákat, ezzel járulva hozzá az ország társadalmi és gazdasági versenyképességének erősítéséhez.”

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése 2005. évben fogadta el SZMJV Önkormányzata Integrációs Programját megalapozó települési Konceptiót, mely alapokon nyugvó Cselekvési Feladattervének folyamatos felülvizsgálatát és aktualizálását évenként elvégzi.

Az önkormányzatnak a társadalmi felzárkózás segítésében önként vállalt felelősségének alapját, a 144/2005. (III.31.) számú közgyűlési határozat mellékleteként elfogadott koncepció képezte, amely fókuszába a „Szolnok városában élő cigány/roma nemzetiségű lakosság társadalmi és

gazdasági integrációja”, a nemzetiségi identitásuk megőrzéséhez szükséges helyi feltételek egyidejű biztosítása került.

Szolnok Megyei Jogú Város a 2004-2018 évek közötti lokális integrációt támogató tevékenységében megkülönböztetett figyelmet és szerepet kapott a települési társadalmi leszakadás és a helyi társadalom marginális folyamatainak nyomon követése és kezelése, a társadalmi és lakhatási szegregáció mértékének csökkentése, a társadalmi együttélés, a szociális szolgáltatásfejlesztés és fenntartható gazdasági növekedés feltételeinek együttes megteremtése.

Az Integrációs Programban megfogalmazott célok megvalósításának érdekében az Önkormányzat Integrációs Munkacsoport elnevezésű társadalmi koordinációs testületet működtet. Az Integrációs Munkacsoport a társadalmi változásokra reagáló, magas szakmai igényű munkával garantálja az önkormányzati célnak megfelelő működést és szakfeladati forrásfelhasználást.

Az Integrációs Program alapján – a tervezés és a végrehajtás során egyaránt – az önkormányzati feladatokat úgy kell megfogalmazni, hogy abban megjelenjen a mélyszegénységben élőkre, és különösen a marginális társadalmi réteghelyzetű családokban élő gyermekekre vonatkozó felzárkózási szempontok.

Az Integrációs programban megfogalmazottak szerint fontos az érintettek aktivitásának, személyes részvételének előmozdítása, az önmaguk és családjuk helyzetéért viselhető felelősség megerősítése, önálló életvezetési képességeik fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépést segítő munkakultúra és szakmai kompetencia kialakítása.

A komplex szemlélet mellett alapvető szempont, hogy minél korábbi életkorban eljuttassuk a leghátrányosabb helyzetű gyerekekhez és családokhoz a valódi esélyteremtő lehetőségeket. A Stratégiából és a jogi irányítás egyéb dokumentumaiból származtatott SZMJVÖ Integrációs Programja az egyes korosztályoknak szóló programokat úgy rendszerezi, hogy a hátrányos helyzetű csoportok számára minél erősebb védőháló valósuljon meg Szolnok Városban.

Az Integrációs Program céljai között szerepel, hogy minden szegénységgel érintett, különösen a célcsoportban felülreprezentált cigány/roma nemzetiségi származású gyermek elvégezze az általános iskolát, hogy egyre növekvő arányban járjanak középfokú oktatásba és szerezzenek érettségit, valamint az, hogy a társadalmi hátrányokkal küzdő fiatalokat kiemelten segítsük a szakképzési rendszerben is.

Alapkoncepcióban szerepeltetett horizontális célok megtartásával, a végrehajtás ütemezett célkitűzéseit folyamatosan a jogi és társadalmi környezet változásaihoz igazítottuk. Az Integrációs Program a lokális társadalmi együttműködés kiemelkedő példája lett, az elért eredményeink a partnerség professzionális települési működésének példázata. Az önkormányzati program dinamikája egy folyamatosan növekvő pályán tarja a társadalmi felzárkózás érdekében létrejövő programok és szolgáltatások számát, amely egyben a támogató szolgáltatásokkal érintett kliensek folyamatosan növekvő arányát is jelenti.

Az Integrációs Program bevezetésétől eltelt 14 évben folyamatosan bővült a marginális társadalmi réteghelyzetben lévőket támogató szociális szolgáltatási rendszer. A tevékenység a kora gyermekkori fejlesztés-, az alapfokú iskolarendszeren kívüli tanulási kompenzáció-, a szakképzési rendszeren kívüli tudásfejlesztés-, az álláskeresési és munkaerő-piaci szolgáltatások, a szociális szövetkezeti és konyhakerti művelés fejlesztés-, az életvitelt segítő programok-, és közösségfejlesztési központok mellett, a lakhatási feltételek folyamatos javításával is foglalkozik.

A társadalmi felzárkózást támogató települési fejlesztések egy részének fenntartása ma már kötelező feladatként van jelen az önkormányzat tevékenységében, melyek szakmai működtetése és költségvetési finanszírozása a szociális ágazati költségvetésben biztosított.

Az egyes települési szolgáltató pontok, partnerszervezeti projektek működésének segítése és innovatív tartalmi fejlesztése folyamatosan beépül az Integrációs Program feladatkörébe, melyek jelentősen átalakították a szakfeladati forrásfelhasználás korábbi gyakorlatát.

Ennek különös oka, hogy SZMJV Közgyűlése a stratégiai tervezés során kizárólag egy előirányzatot határoz meg költségvetésében a tervezhető feladatok megvalósítására. Ugyanakkor az operatív megvalósítás egy valósidejű kivitelezés keretében jelöli ki a prioritások körét, amely igazodik a mindenkori szükségletekhez és az elérhető külső források időszaki rendelkezésre állásához.

Ezen speciális helyzet egy részt magyarázat, a Cselekvési Feladatterv feladatainak tervezett volumene és a költségvetési forrásösszeg szükségesnél relatíve alacsonyabb mértékére.

Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a Program közvetlen működtetésére biztosított önkormányzati finanszírozás a korábbi szinten nem biztosítja a problémakezelés szükséges szintjét a jövőben, viszont a 2019. évi Önkormányzati költségvetés tartalmazza egyéb sorokon a megnövekedett, kötelezően ellátandó feladatokra történő reagálást, így a biztosított forrás megteremti a program megvalósításának a feltételeit.

Az Integrációs Program 2018. évi végrehajtására a költségvetés 4,8 M Ft kiadási előirányzatot biztosított, mely költségcsoport biztosította a Cselekvési Feladatterv megvalósítására felhasználható forrást.

Az előző tárgyidőszakokhoz képest megemelt szakfeladati támogatás indoka kettős. Egyrészt a 2011. évi Népszámlálást követően a Településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet megváltoztatta az integrált településfejlesztés során használatos korábbi index-mutatókat, továbbá a települések szegregált és szegregációval veszélyeztetett (leszakadó) területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges mérőszámokat, adatokat.

Az új szegregációs mutatók alapján településünkön 9 leszakadással veszélyeztetett (30 % feletti index mutató) terület képződött SZMJV kartogramján, melyből 6 szegregált (35 % feletti index mutató) városi terület, melyek területén egyenként a népességszám eléri az 50-300 főt. A szegregátumok közül 2 az 50% os index értéket, 2 esetében 100 %-ot közelítő indexértéket mutat, melyek a végleges kizáródás, slumosodás veszélyével fenyegetnek.

A leszakadó településrészekben együttesen 1478 fő, a szegregátumokban 808 fő a lakónépesség száma, amely lakónépességi koncentráció az Integrációs Program cselekvési fókuszába elsődlegesen az anti-szegregációs-, és esélyegyenlőségi hátránykompenzáló beavatkozásokat helyezte.

A társadalmi esélyegyenlőséget is szolgáló ún. „telep-programok” mellett, az EFOP-3.3.1 támogatásból létrejött Tanoda programok átmeneti működési támogatását is szolgálja a költségvetési forrás az egyes uniós és/vagy állami támogatások nélküli időszakokban, mely emelés célhoz kötött felhasználású többletforrás.

Mindezen operatív helyzet alapján, az Integrációs Program a tárgyidőszakban szinergiára törekedett a települési társadalmi felzárkózást támogató-, és szociális rehabilitációt célzó városfejlesztési projektekkel.

Ezek közül kiemelten a jelenleg is futó TOP-6.9.1-15 komplex telep-program II. (soft), és a befejezett TOP-6.7.1-15. komplex telep-program III. (hard) önkormányzati fejlesztésekkel, a legrosszabb index-mutatókkal bíró Törteli-Motor úti városrészben, amely jelentősen javította az önkormányzati bérlők lakhatási körülményeit és a terület környezeti állapotát.

A település marginális területeinek további állapotjavítására adnak lehetőséget a tárgyidőszakban megkezdett és jelenleg is futó TOP-6.9.1-16 komplex telep-program IV. (soft), és a tervezés alatt lévő TOP-6.7.1-16. komplex telep-program V. (hard) projektek, amelyek befejezését követően a fejlesztéssel érintett Katona J. úti városrészben élők élet-, és lakáskörülményei is javulhatnak.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programja a lokális cselekvésre építő, de globális gondolkodást és térségi együttműködési orientációt mutató, országosan mintaértékű kezdeményezés.

Változatlanul célja a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghelyzetű csoportokhoz tartozók, kiemelten a cigány/roma nemzetiséghez sorolható helyi lakosok esélyegyenlőségének javítása, társadalmi leszakadásuk megállítása, és társadalmi integrációjuk elősegítése úgy, hogy közben meg tudják őrizni a saját kulturális és közösségi értékeiket.

Az elmúlt 14 évben az integrációs nehézségekkel küzdő népességi adatok folyamatos mérése és elhelyezkedésének területi lehatárolása megtörtént. Az adatok ismeretében kialakult társadalmi párbeszéd nagyban hozzájárult a lakossági konfliktusok csökkenéséhez, az eltérő kultúrák közeledéséhez, és a leszakadással veszélyeztetett társadalmi réteghelyzetben lévők iránti társadalmi szolidaritás növeléséhez.

Az egyik kiugró eredményt a Program a társadalmi integritás tekintetében érte el. Melyet jól mutat, hogy amíg a 2001. évi Népszámlálás során a 77361 fő lakosságából 861 fő vallotta magát a cigány/roma nemzetiséghez tartozónak, a 2011. évi Népszámlálás alkalmával a 72953 fő lakosból már 1700 fő vállalta cigány/roma nemzetiségi identitását. A nemzetiségi önbevallás ilyen mértékű emelkedése, a társadalmi kohézió jelentős települési fejlődését jelzi, valamint a társadalmi leszakadással veszélyeztetett legfontosabb célcsoporttal való párbeszéd és bizalom erősödését mutatja.

A mérések alapján az is egyértelművé vált, hogy a társadalmi felzárkózást lassító „integrációs nehézségek” körében az első okok között az alacsony iskolai végzettség és az inaktív munkaerő-piaci helyzet áll. A jelzett két meghatározó szegregációs index-mutató következménye, hogy az érintett lakossági csoportok marginális városi területeken koncentrálnak. A folyamat eredményeként Szolnok Város növekvő területi kiterjedésű-, és lakossági koncentrációt mutató szegregátumokkal, és jelentős számú városszövetbe ágyazott, leszakadással veszélyeztetett városi területekkel rendelkezik, mely leromlott városi területek rehabilitációja, az Integrációs Program egyidejű fenntartásával, a következő években is elengedhetetlen.

A társadalmi felzárkózási programok jótékony hatásai időszakosan kiugró, általánosságban lineárisan növekvő eredményességet és hatékonyságot mutatnak. A kiemelkedő eredményesség a célzott TOP programok tekintetében tapintható, melyek forrásai intenzív és hatékony ún. „jelenlét-típusú” szolgáltatások kialakítását teszik szükségessé.

A saját forrásból tervezhető beavatkozások a kiszámítható és fenntartható szolgáltatások bővülését eredményezik, melyek közül kiemelkednek a Tanoda programok, a Biztos Kezdet Gyerekház, és a Közösségi-, és Szolgáltató Pontok.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a társadalmi integrációt támogató intézkedések és anti-szegregációs beavatkozások következetes folytatására, a szegregációval sújtott cigány/roma nemzetiséget érintő komplex programok folytatására Szolnok Városban szükség van.

Amint az Integrációs Program is rögzíti, ahol lehetőség van rá a telepek felszámolását, ahol nincs, ott az elemi lakhatási és higiénés feltételek biztosítását és a továbblépés, a lehetséges kitörési pontok megtalálását kell folytatólagosan célul kitűzni. A szegregációs tényezők hatását ez utóbbi esetben is kezelni, csökkenteni kell.

Ezen belül elsőbbséget kell élvezniük a probléma gyökerét célzó intézkedéseknek, vagyis azoknak, melyek hozzájárulnak az integrációs nehézséggel küzdők számának csökkenéséhez és a szegénység átörökítési folyamatainak megszakításához.

Összességében az Integrációs Program Cselekvési Feladattervében foglalt tárgyevi feladatok, célkitűzések jelentős része megvalósult, vannak feladatok, amelynek végrehajtása érdekében jelentős lépések történtek, és vannak olyan célok, melyek önálló szolgáltatás biztosítása szintjére léptek és működtetése folyamatos szakmai és költségvetési támogatást igényel.

Az Integrációs Munkacsoport felülvizsgálta és aktualizálta Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2019. évi Cselekvési Feladattervét, melyet a határozati javaslat mellékleteként javasol elfogadni.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és az alábbi határozati javaslat elfogadására!

...../2019. (III.28.) sz. közgyűlési határozat

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának felülvizsgálatáról és aktualizálásáról

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 6.§ a) pontjában, és 10.§ (2) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, - figyelemmel a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8) Korm. rendeletben, a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. végrehajtásának 2015-2017. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről szóló 1672/2015.(IX. 22.) Korm. határozatban, továbbá a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó, a telepszerű lakhatás kezelését megalapozó szakpolitikai stratégia elfogadásáról szóló 1686/2015.(IX.25.) Korm. határozatban foglaltakra - az alábbi határozatot hozza:

1./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és tudomásul veszi az előterjesztés mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának „Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról” szóló beszámolót.

2./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja a határozat mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2019. évre vonatkozó Cselekvési Feladattervét, ezzel egyidejűleg a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának felülvizsgálatáról és aktualizálásáról szóló 108/2018. (IV. 26.) számú közgyűlési határozatot és mellékletét hatályon kívül helyezi.

Értesülnek: Szalay Ferenc polgármester
Szabó István alpolgármester

Fejér Andor alpolgármester
Dr. Sebestyén Ildikó jegyző
Dr. Rác Andrea aljegyző
SZMJV Önkormányzati Főépítész
A Polgármesteri Hivatal igazgatói
Integrációs Munkacsoport tagjai a Humán Igazgatóság által
MUSZOL Nonprofit Kft. vezetője
Kozák Ferenc SZMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Szolnok, 2019. március 26.

Szalay Ferenc

Beszámoló
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról,
különös tekintettel,
a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghelyzetben lévők életesélyének
javításának 2018. évi eredményeiről

Tisztelt Közgyűlés!

SZMJV Önkormányzata társadalmi felzárkózási stratégiai tervezését támogató és az Integrációs Programját (a továbbiakban: Program) koordináló Integrációs Munkacsoport (a továbbiakban: Munkacsoport), Solnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának teljesüléséről, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi rétegek életesélyének javítása érdekében végzett 2018. évi tevékenységről az alábbi tájékoztatót és értékelést adja:

1. Az Integrációs Program Cselekvési Feladatterv megvalósítása érdekében végzett tevékenység

Az Integrációs Program szakmai-, tartalmi fejlődése, a települési önkormányzat társadalmi felzárkózási céljait támogató beavatkozások és megvalósított partnerségi programok, valamint a megyeszékhelyi intézményes szolgáltatás-bővítési üteme a tárgyidőszakban is megtartotta a korábbi 14 évben megszokott fejlődő dinamizmusát. A cselekvés fókuszába továbbra is azok a racionálisan költséghatékony és optimális önkormányzati költségvetési ráfordítással megvalósuló innovatív megoldások álltak, amelyek garantálták a marginális társadalmi réteghelyzetben lévők életesélyeinek javítását, arányosságot teremtettek a települési fejlesztések területi egyenlenségei okán kialakuló humán szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférésben, és amelyek figyelembe vették az önkormányzati gazdálkodás és ágazati szakpolitika kiemelt szempontjait.

Ez utóbbi már az éves ütemezésű program-alkotás időszakában jelentősen meghatározta az Integrációs Munkacsoport operatív lehetőségeit, és a Cselekvési Feladattervi célkitűzések megvalósíthatóságának várható nominális mértékét.

A tervezhető feladatok körét a Munkacsoport a hatályos nemzeti stratégiák és a jogi irányítás egyéb eszközei által meghatározott szakmai területekre határozta meg, úgy, hogy azok kellő rugalmassággal igazíthatóak legyenek a napi operatív feladatok kezeléséhez.

Az önkormányzati működési stabilitás érdekében, szakmai célkitűzéseink fókuszában elsődlegesen az elért eredmények és létrehozott lakossági szolgáltatások megtartását, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, és ezen belül különösen cigány/roma nemzetiséghez tartozó tanulók iskolai sikerességének elősegítése érdekében, az egyéni és komplex támogatást nyújtó programok folytatását, folyamatos felülvizsgálatát és továbbfejlesztését, valamint a tanulási utak erősítésében kiemelt szerepet vállaló BK Gyerekház, Tanodák és közösségi szolgáltató pontok működési stabilitását emeltük.

A Cselekvési Feladatterv feladataihoz rendelt, költségvetési rendeletben biztosított 4,8 millió Forint előre vetítette, hogy a jelentősebb önerőt igénylő integrációs fejlesztések és jelentős költségvonzattal járó anti-szegregációs műszaki beavatkozások - telep-felszámolás, lakhatási feltételek javítása, környezet-rehabilitáció, környezeti ártalomcsökkentés, stb. – továbbra sem lesznek teljesíthetők.

Mind ennek ellenére, az önként-vállal önkormányzati feladatok preferált alapcélkitűzéseinek realizálására és a kötelező fenntartási elvárások teljesítése biztosított volt. A program működésének megkezdése óta önkormányzati „alapszolgáltatások” szintjére emelt feladatok - um.: HHH. tanulók éves teljesítmény-elismerése, nyári táborok-, szabadidős közösségi programok, szociális gazdaság-, önellátás fejlesztése, munkaerő-piaci szolgáltatások, iskolarendszeren kívüli hátránykompenzáló programok, stb. – fenntartása és működtetése alapszinten biztosított volt.

Ennek garanciája a költségvetés tervezési alapegységének megemlése volt, amely a települési Tanoda programok működését és a szociális rehabilitációval érintett területek közösségi szolgáltatásainak támogató forrásai költségeként került betervezésre.

A szakfeladati emelés egyik hangsúlyozott oka, hogy a települési Tanoda programok EU és állami finanszírozási rendszerének átalakítása nem biztosítja a megszakítás nélküli működtetést, illetőleg a támogatott időszakokban is felmerülnek forrás nélküli szakmai feladatok, melyekre helyben szükséges reagálni.

Az Integrációs Program kimagasló sikere, hogy stabil működést értünk el azon primer programok esetében, amelyek megtartása az önkormányzat jogi, szakmai és morális kötelezettségévé vált az eltelt évek során.

Ezen önálló projektek hozzáadott társadalmi értéke, az érintett célcsoport kiterjedtsége, vagy a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításában elért eredmények okán, olyan szükséglet-növekedés és együttműködési aktivitás generálódott, melyeket szükségszerűen meg kellett tartani. Ezen programok fókuszában a gyermekszegénység elleni küzdelem, a társadalmi és lakóterületi szegregáltság oldása, valamint az értékteremtő teljesítmények elismerése és népszerűsítése állt.

A köznevelés esélyteremtő képességének növelése és a szegregáció csökkentése érdekében prioritást biztosítottunk a képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítő, valamint az nevelési-oktatási fejlesztő programok további működtetéséhez, szakmai, módszertani támogatásához és fejlesztéséhez.

A 2018. évi integrációs beavatkozások és cselekvés alapvető irányainak kijelölésében figyelembe vettük a társadalmi felzárkózás támogatását, és a település-fejlesztési tervezés körében előírt anti-szegregációs kormányzati szabályozást.

A települések szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges adatokat tartalmazó információkat az egyes területrendezési, településfejlesztési és településrendezési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 342/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet által módosított, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8) Korm. rendelet tartalmazza.

A rendelet településtípusonként a határértékeket úgy határozza meg, hogy Szolnok Megyei Jogú Város tekintetében az szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb egyenlő, mint 35%, szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%.

A vonatkozó kormányrendeletek alapján, különösen indokolt az Integrációs Program területi beavatkozásainak tervezésénél az un. szegregációs térképek alkalmazása. E szerint a kartogram 9 leszakadással veszélyeztetett területet határol le, melyek közül 6 szegregátum. A legrosszabb szociális mutatókkal bíró városrészek továbbra is a Déli-iparterületi Törteli-Motor út, az Alcsi városrészi Üteg utca, a Szandaszőlősi Katona J. utca, és a Meggyesi-telep Tücsök utca.

A felsorolt szegregált területek megkülönböztetett társadalmi integrációs célú szolgáltatás-fejlesztése, jelenlét típusú szociális munkával történő támogatása, és a marginális társadalmi folyamatokban szerepet játszó lakhatási feltételek javítása a lakossági koncentráció és demográfiai folyamatok okán különösen indokolt.

Az említett marginális városrészi kategóriák figyelembevételével, leszakadással veszélyeztetett területen, a KSH 2011. évi Népszámlálása alapján, 1478 fő él, ebből települési és társadalmi kizáródással fenyegetett szegregátumban 808 fő él.

A helyzetet súlyosbítja, hogy ezen területeken a felméréskor a 0-14 évesek aránya 32-52 % közötti, és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 70-92 % közötti értékeket mutatott. Ezen mutatók alapján, ezen területeken súlyos gyermekszegénységi problémák vélelmezhetőek, amelyet tovább nehezít a szegénység átörökítési folyamatainak és arányának magas értéke. Mindezek alapján látható, hogy a szegregátumokban élő 6-700 kiskorú felnőttként ugyancsak szegény lesz, amely demográfiai tendencia 10 éven belül, - megfelelő beavatkozások nélkül - megduplázhathatja a Szolnok Városi szegregátumokban élők számát.

A 14 éves elemzéseink azt mutatják, hogy a szegregátumban élés egyenlő a társadalmi felzárkózási esélytelenséggel, annak valamennyi hátrányt jelentő dimenziójával. Az esélyteremtés mindezek okán rendkívül nehéz, költséges és hosszú távú speciális tudással és szakértelemmel végezhető sikeresen.

Az is látható, hogy ha bár a társadalom megkülönböztető viszonyulása okán, az itt élőket a többség cigánynak tekinti, kulturális önazonosságát és szokásrendszerét figyelembe véve egzakt módon nem tekinthetőek autentikus cigány/roma nemzetiséghez tartozónak az itt élők. Az itt élők jellemzői körében legkevésbé a nemzetiségi csoportok ismérvei lelhetőek fel.

Leghangsúlyosabb ismérveik a szorongás, a depresszió, az elszigeteltség, amelynek következtében életvitelüket az *egzisztenciális káosz* jellemzi.

Ezen negatív társadalmi és érzelmi állapot eredménye egy deviáns szubkultúra kialakulása, melyhez egy un. *területi privilégium* társult a szegregátumokban élőknel. Szabad értelmezésben ez azt jelenti, hogy az állami és önkormányzati szereplők, intézmények *elveszítették a kontrollt* a terület és az itt élők felett. A távolított és megszüntetett területi ellátások, szolgáltatások és hatósági ellenőrzés hiánya eredményezte a slumosodás és erkölcsi leépülés területi kialakulását főképpen, mely folyamatok reparálására az Integrációs Program keretében folyamatosan keressük az eredményes gyakorlatokat.

A rászorulóknak összetett problémái, az alacsony iskolai végzettség, az ebből táplálkozó rossz munkaerő-piaci helyzet, és ezek következtében várható alacsony munkajövedelem által meghatározott. Településünkön a rendszerszintű folyamatok, amelyek a program által kiváltott impulzusoknak köszönhetően tudatos partnerségi együttműködésen alapulnak, további hálózatbővülést eredményeztek. Ennek jelentősége a Kormányzat stratégiai programjaiban is visszatükröződik, amely a társadalmi felzárkózás egyik legfontosabb feladatáént a tudásalapú társadalomfejlesztést nevesíti.

Településünkön országosan az elsők között jött létre Tanoda, melyből napjainkban 3 működik az alapfokú iskolai lemorzsolódással érintett célcsoporttal és marginális területi körzettel. Bár

működési támogatásuk a támogatott időszakban feszített és fegyelmezett gazdálkodást kívánt meg, szakmai eredményességük a legmagasabb elvárásoknak is megfelel.

Jelenleg a Tanoda programok működési támogatása szünetel, mivel a Kormány az uniós pályázatok megszűnését követően a tanoda program hazai költségvetési forrásból történő folytatása mellett döntött, és az ehhez kapcsolódó eljárás még nem zárult le. A folyamatos finanszírozás érdekében a 2019. évi központi költségvetésben 2507,0 millió Ft támogatás került megállapításra [Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 1. melléklet XX. Fejezet, 20. cím, 59. alcím, 2. jogcímcsoport].

A Magyarország 2019. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2018. évi XL. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) módosításával új gyermekjóléti alapellátásként nevesíti a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait. A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai körébe a már a Gyvt.-ben szereplő Biztos Kezdet Gyerekház mellett bevezetésre került a tanoda is.

A jogalkotási folyamat részeként 2019. január 01-jén hatályba lépett a 40/2018.(XII.4.) EMMI rendelet a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló új és önálló szakmai rendelet, amely kapcsán megtörtént a települési tanoda programok támogatási igényeinek benyújtása. A bírálat és támogatások előkészítése folyamatban van.

A működés átmeneti támogatásának segítését a 2019. évi költségvetésben terveztük.

Az említett települési hatókörű tanodák mellett továbbra is működik az alapítványi fenntartású „Lépcsőfok” Tanoda, a Szolnoki Szolgáltatási SZC Ruhairi-, és Sípos Orbán Szakközépiskolai tagintézmények együttműködésével. A projekt kiemelt értékét jelenti, hogy a megvalósító partnerek együttműködnek az Oktatási Hivatallal a bevont 9.-10. évfolyamos tanulókat érintő felmérések és értékelések elvégzésében, amely alapját képezi egy későbbi módszertani és kompetencia-fejlesztési programnak. A projekttel szakmai kapcsolatban állunk, működése az egyedi támogatási szerződésük miatt jelenleg biztosított, a program költségvetésében nem tervezett támogatásuk.

A települési szegregációs folyamatok tekintetében továbbra is aggodalomra ad okot, hogy a rendszerváltással marginális társadalmi helyzetbe került családok száma a vártnál lassabb ütemben csökken, és a társadalmi pozíció-váltás az érintettek körében több generációs távolságba került. Családok százai élnek krízishelyzetben, melyben a legsúlyosabb probléma a lakhatás megoldása és a fogyasztási szükségletek kielégítése. A helyzetet továbbra is nehezíti SZMJV Önkormányzata szociális bérlakás állományának alacsony száma, állapota, és ezek nagyszámú perem-területi elhelyezkedése. Az elmúlt években a bérlők egzisztenciális helyzetének alakulásával összefüggésben tovább romlott egyes területeken a bérlakások állaga, és a bérlőket terhelő lakbér-, és közüzemi tartozás mértéke. A szociális lakásbérlők krízishelybe kerülésével rohamosan nő egyes városrészek szegregálódásának veszélye, településrészi slumosodás elindulása, amely az erkölcsi veszélyzónák terjedésével is fenyeget.

Ezért a komplex telep-programok folytatására szükség van, melyek elsődleges célkitűzése a szegregált városrészek szociális rehabilitációja, a teleszerű lakókörnyezet fizikai és térbeli szűkítése, a kialakulásban szerepet játszó index-mutatók javítása.

Az eltelt 12 évben végrehajtott anti-szegregációs törekvéseink és elért eredményeink lassú javuló tendenciát mutattak statisztikailag, de határozottan állítható, hogy jelentős társadalom-fejlődést értünk el a leszakadó problématerületeken.

Ezek körében kiemelkedik a Déli-iparterületi Törteli-Motor út és környéke. A városrészi szegregátum 2007-ben - az IV anti-szegregációs tervezés megkezdésekor – mintegy 60 lakásból állt, ezekből 48 önkormányzati tulajdonú és 24 volt lakott, összesen 241 fővel. 2009 évre 12 lakás elbontásával csökkentettük a fizikai kiterjedést és jelentős infra-strukturális fejlesztést végeztünk. Mobilizációs terv keretében évenként 3-4 család integrált környezetbe helyezésével, amelynek köszönhetően 2012-ig 130 fő alá csökkent a szegregátumban élők száma.

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” joganyag megváltoztatta az integrált településfejlesztés során használatos korábbi index-mutatókat.

A jelenlegi állapot szerint a KSH új kartogramján az a szegregátum 84 lakásból áll 292 fő lakónépesség szám mellett, melynek ma már a kisebb hányadát teszi ki a Törteli úti telepszerű környezet. Az új rendszerben a telepszerű lakókörnyezet merőben megváltozott megközelítést igényel, tekintve, hogy a körzet családi házas ingatlanokkal kibővített szegregátummá vált, amelyben más megközelítést és kezelést igénylő kliensek találhatóak.

Ezen folyamatok kezelésének szakmai alapjai adottak településünkön. A korábbi szociális rehabilitációs beavatkozások és komplex telep-programok tapasztalatai és eredményei a továbbfejlődés irányába hatottak. A tárgyidőszakban megkezdődött a TOP-6.9.1-15. és TOP-6.7.1.-15 komplex fejlesztési programok végrehajtása, amely 24 hónap tervezési időben reagál a legrosszabb integrációs mutatókkal bíró városrész szegregációs problémáira.

A TOP beavatkozásokat követően, a szegregátum fókuszában álló Törteli út 7. szám alatt mindösszesen 8 komfortosított önkormányzati bérlakás maradt, mintegy 30 bérlővel, amely az eltel 10 év anti-szegregációs beavatkozásait alapul véve 90 %-os lakónépesség csökkentést jelent a telep környezetben.

A komplex telep-program a befejezéshez közeledik. Az infrastrukturális beavatkozások révén jelentősen javultak az önkormányzati bérlők lakásviszonyai, a komfortnövelés nem eredményezett eddig közüzemi díjtarozást, melyhez jelentősen hozzájárult a projekt képzési elmei során realizált célcsoporti jövedelem-növekedés.

A folyamat fenntarthatóságának kulcseleme a szegregátumban működő „Cserhaj” Szolgáltató Pont, amely szolgáltatásai iránt a környéken élők növekvő szükségleteket mutatnak.

Ugyancsak szegregált területet érintő beavatkozás a TOP-6.7.1-16-SL1-2017-0001 kódszámú, „A Katona József utcai szegregátum komplex humán fejlesztése” amelyek megfelelő előkészítés utáni megkezdésével további krízisterület problémáinak kezelésére nyílik lehetőség. A SOFT beavatkozások mellett, ugyancsak tervezett az itt lévők lakhatási feltételeinek részleges javítása 10 önkormányzati lakás komfortosításával, és a szolgáltatások bővítése érdekében egy közösségi ház építése, melyek tervezése megkezdődött.

Az elmúlt évi beszámolóskor is jeleztük, hogy a jogszabályi meghatározás nyomán ki lehetne alakítani egy olyan elmaradott településrészi listát, amely a településfejlesztési jogszabályi definíciónak megfelelően tartalmazza az összes hátrányos helyzetű lakossággal bíró településrész adatait. Ezt követően lehet megalapozott döntést hozni arról, hogy az önkormányzat és intézményrendszere milyen preferenciák mentén kívánja a periférikus területeken vagy elmaradott településrészekben élő lakosság helyzetét javítani az előttünk álló tervezési időszakokban, melyhez a jelenlegi IVS pontosítása szükségszerű.

Az IVS ASZT fejezetéből a folyamatos felülvizsgálatok során kikerültek a szakértők által kért alapértékek és elvek, nem tartalmazza az egyes leszakadó városrészek, és a „leszakadással veszélyeztetett” besoroláshoz közelálló potenciális területeket, amely alapja lehet egy települési marginalizációt célzó átfogó cselekvési rendszernek. A folyamatos tartalmi szűkítés nyomán

elmaradtak az egyes területek folyamatlemezései, ezek hiányában ma *nincs ezen területeket célzó Mobilizációs Terv*, mely csökkenthetné az alulfejlesztett városi területeken élők népességkoncentrációját önkormányzati eszközökkel, és amelyre az *Integrációs Programnak nincs hatóköre*.

Az Integrációs Program eszközrendszere nem terjed ki a településfejlesztés-, a vagyon-, és lakásgazdálkodás területeire, melyek meghatározott jelentőséggel bírnak a területi marginális folyamatok közvetlen alakítására.

Fontos hangsúlyozni, hogy a szegregációs folyamatokba történő beavatkozás önkormányzati döntésméchanizmusa során, célszerűen figyelembe kellene venni a KSH alkalmazott mutatóit. Amennyiben a bérlőkijelölés folyamatában elmarad az index-mutatók jellemzőinek vizsgálata, és az egyes városi területekre megállapított arányon felüli marginális társadalmi helyzetűek területi koncentrációja történik, az *felvetheti egy szegregáló önkormányzati gyakorlat problematikáját*.

A szabályozás és/vagy gyakorlat felülvizsgálatát különösen indokoltá teszi, hogy középtávon várhatóan nem folytatódik a szegregátumokban lévő önkormányzati tulajdonú lakások bontása. Ennek hiányában - ha a területi kiterjedés építészeti nem csökkenthető - a marginális társadalmi helyzetben lévő önkormányzati bérlők települési-, településrészi eloszlásának/elosztásának gyakorlatát szükséges felülvizsgálni.

A jelenlegi humán ágazati szakmai eszközrendszer a települési integrációs célokkal megegyező részleges beavatkozásokra ad lehetőséget. Ennek során, szakmai együttműködés keretében állásfoglalásokkal segítjük a kérelmezők körülményeinek pontosítását, és a települési célokkal összhangban lévő lehetséges támogatandók körének lehatárolását. Ezen együttműködések és a korábban még létező IVS ASZT Mobilizációs Terv nyomán, 8-10 %-al csökkenthető volt a HHH. kiskorúak aránya, melyet az egyes oktatási intézmények közötti megoszlás vizsgálata visszaigazol.

A szegregátumokban kialakult lakossági összetétel dinamikus javításának az is akadály, hogy a bérlők jelentős része a társadalmilag elvárthoz képest eltérő életstílust képvisel. Ez az önkormányzati bérlemények egyes használóira is igaz. Jellemző az önkormányzati ingatlanok nem rendeltetésszerű használata, az ebből eredő állagromlás és hulladék-felhalmozás. Számos programot indítottunk az életkörülmények javítására, mérsékelt sikerrel. Átütő eredmény akkor várható, ha az ingatlanok használói számára a tulajdonosi képviseletet ellátók előírják és számon kérik a „jó állapot” fenntartását és az ingatlanhoz tartozó telekrészek gondozását és rendszeres művelését, amely együttesen megteremtheti a leszakadó városrészek lakossági integrációját.

Amennyiben az önkormányzati lakásgazdálkodás során nem ritkán „élethosszig tartó” bérlői jogviszony jön létre, akkor célszerűen elvárható, hogy a bérlő és az együttműködők aktívan közreműködjenek élethelyzetük és életésélyeik folyamatos javításában, a társadalmi pozícióváltást támogató egyéni és családi fejlődés feltételeinek javításában.

2. Az Integrációs Program Cselekvési Feladatterv megvalósulása és támogatott projektjei:

Az Integrációs Program tárgyidőszaki értékelését tágabb dimenzióban-, és időbeli kitekintésben célszerű vizsgálni, tekintettel arra, hogy a Cselekvési Feladattervi célok megvalósulása

folyamatjellegű, azok értékelési időszakokon átívelő működést és összeadódó eredményeket mutatnak.

Ennek megfelelően, a beszámolóban rámutatunk a folyamat eredményeire és a tárgyidőszaki tevékenységek körében a szakfeladati támogatással elvégzett munkát részletezzük a szükséges mértékben. A célirányos áttekintés mellett, a beszámoló külön fejezetében szerepeltetjük azon partnerszervezeti teljesítmény-értékeléseket, melyek részletezik az intézmények, szolgáltatók és együttműködő partnerek társadalmi felzárkózás területén végzett éves teljesítményét, teret biztosítva a tágabb információknak is. Az egyes önkormányzati feladatellátásban közreműködők szakmai beszámolója egyedi előterjesztés keretében is megtörténik, ezért azok részletezésétől és mélységi szerepeltetésétől eltekintünk.

2.1. Jogegyenlőség érvényesülése:

Az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty) 31. § (1) bekezdése szerint a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A helyi esélyegyenlőségi programban a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről szóló helyzetelemzést kell készíteni, és az abban feltárt problémák komplex kezelésére intézkedéseket kell tervezni.

A jogszabályi követelményének való megfelelés jegyében, az elért korábbi évek eredményeit változatlanul megőriztük. Ezen belül a kialakult gyakorlatnak megfelelően a nemzetiségi jog területén a Szolnoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat folytatott folyamatos segítségnyújtást, tanácsadást, valamint ezen típusú segítség jelen van valamennyi segítő szervezet szolgáltatásában. Valamennyien közreműködtek és közvetítettek az eltérő életstílusból és kultúrák egymás mellett éléséből adódó konfliktusok megelőzésében, kezelésében, a lokálisan jelentkező lakossági fórumok és közmeghallgatások érdemi és konstruktív lebonyolításában.

Jelentős szakmai előre lépés az a megállapodás, melyet az RNÖ kötött a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatával „a bíróság által kiszabott munkabüntetés, büntetés letöltéséhez kapcsolódó koordinációs feladatok megosztásában az ítélet jogszerű végrehajtására”, amely biztosítja az alternatív felelősségre-vonással érintett jogsértők elzárás nélküli büntetésének teljesítését.

A konkrét jogszabályi előírásokon túl, általános elvként, minden társadalmi felzárkózást támogató projektben szakterületi kulcsszakértőket és mediátorokat alkalmazunk, mint az említett és jelenleg is futó TOP fejlesztési programok során. Ezen programok hangsúlyozottan a szegregáltsággal sújtott és akcióterületi besorolású városrészekben működnek, ahol leginkább felvetődik a jogsegély iránti igény.

SZMJV Önkormányzata jelentős lépéseket tett az esélyegyenlőségi politika kiterjesztése és térségi együttműködési folyamatainak kiépítése területén. A korábban kimunkált „együtt-esély” - a Szolnoki Járás településeinek területi együttműködése az esélyegyenlőség biztosításában - című projekt megvalósításával létrejött a programban részt vette települések HEP programjainak összehangolására elkészült program működtetése folyamatos.

A feladat elvégzéséhez önkormányzati forrást nem rendeltünk tekintve, hogy annak működtetése az önkormányzat és Hivatal fejlesztési projektjeibe került integrálásra, illetőleg annak ellátása partnerszervezeteken keresztül valósul meg.

A tárgyidőszak új és kiemelt jelentőségű eleme, hogy „az állami köznevelési közfeladat ellátásban fenntartóként részt vevő szervezetekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016.(VI.10.) korm. rendelet 1.§, valamint 2/A-2/C.§ alapján biztosított felhatalmazás alapján, a Szolnoki Tankerületi Központ létrehozta Anti-szegregációs Munkacsoportját, melynek az IMCS elnöke is meghívott tag külső szakértőként.

A tankerületi munkacsoport a Tanács munkájának támogatása mellett, hozzájárul a Tankerületi Központ köznevelési feladatai hatékonyabb ellátásához, és ellátja a Központ illetékességi területén zajló, szegregációs veszélyt hordozó folyamatok vizsgálatát és hozzájárul az esélyegyenlőség köznevelési feladatai összehangolásához, amely tevékenység jelentősen elősegíti Szolnok Város szóban forgó törekvéseit.

2.2.Életminőség javítása, közösségi szocializáció:

Az Integrációs Program során készített helyzetelemzések, valamint az évenkénti felülvizsgálat és aktualizálás során lefektetett szakmai értékelések továbbra is igen fontos megállapítása, hogy az életminőség és ezen belül is a lakhatás feltételeinek javítása nélkülözhetetlen kritériuma annak, hogy beinduljon egy minőségi életmód-váltás feltételrendszerének a megteremtése. Különösen fontos az anyagi teherviselő képességet-, egzisztenciális biztonságot nélkülöző hátrányos helyzetű rétegek - ezen belül a cigányság – lakhatási problémáinak megoldását segítő programok továbbfejlesztése, a telepi körülmények között élő lakosság életkörülményeinek javítása.

A lakhatási feltételek javítása, figyelembe véve a leszakadással veszélyeztetett és szegregátumok területén lévő ingatlanok állapotát, a program legnagyobb kihívása. Ehhez önkormányzati források nem állnak rendelkezésre a Program keretein belül, melyet nehezít a magántulajdonra fordítható költségvetési támogatások felhasználásának tilalma.

Az elmúlt évek szakmai célkitűzései körében ezért a közösségi típusú, valamint a szociális-rehabilitációs fejlesztéseket lehetővé tévő pályázati épületkarbantartások és felújítások álltak. Ezek körében, a pályázati irányító hatóságok által előírt, legrosszabb szegregációs index-mutatóval bíró és kizárólagosan önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítására és korszerűsítésére pályáztunk. A pályázatok fontos célkitűzése volt, hogy az infrastrukturális beavatkozások támogatása mellett, a szociális megfosztottságot eredményező társadalmi-, gazdasági folyamatokba is változásokat generáljunk. Ezen szakmai elvárás azért is hangsúlyos vonulata a Programnak, mivel a KSH 2011 évi népszámlálási adatai alapján, a települési problématerületek száma és fizikai kiterjedése tovább növekedett a megelőző Népszámláláshoz képest. Az index mutató változtatásával létrejött városrészekben 1478 fő a lakónépesség, melyből 808 fő szegregátum területén él.

Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy az egyik kiugró eredményt a Program a társadalmi integritás tekintetében érte el. Melyet jól mutat, hogy amíg a 2001. évi Népszámlálás során a 77361 fő lakosságszámból 861 fő vallotta magát a cigány/roma nemzetiséghez tartozónak, a 2011. évi Népszámlálás alkalmával a 72953 fő lakosságból már 1700 fő vállalta cigány/roma nemzetiségi identitását. A nemzetiségi önbevallás ilyen mértékű emelkedése, a társadalmi kohézió és elfogadás erősödésének jelentős települési fejlődését jelzi, valamint a társadalmi leszakadással veszélyeztetett legfontosabb célcsoporttal való párbeszéd és bizalom erősödését mutatja.

A változások magyarázata az a komplex feladatrendszer, amely leginkább a fejlesztési pályázatokban megfogalmazott telep-programokban öltött testet. A beavatkozások fókuszában álló humánszolgáltatásokat úgy terveztük, hogy azok együttesen érintsék valamennyi célcsoportot, valamint hatással legyenek a társadalmi leszakadást eredményező iskolai és munkaerő-piaci helyzetre.

Az iskolarendszerű felnőttképzések fókuszában a gyakorlat-orientált, közepes óraszámú és képzési (vagy megélhetési) támogatással tervezett fejlesztések álltak. A képzések helyszíne jellemzően a szegregált lakóterületek voltak.

Mindenesetben olyan helyszínekre és partnerekhez szerveztük programjainkat, amelyek a célcsoport közösségi pontjainak számítanak és hozzájárulnak a közösség fejlődéséhez is. Az integrációs szolgáltató-hálózat két fontos eleme a Törteli úti „Cserhaj” Szolgáltató Pont és a Tücsök úti Közösségi Ház. Mindkét helyszín fókuszálja a területi programokat és szolgáltatásokat, amelyek önkormányzati feladatellátási szerződéssel működnek.

A Törteli úti Szolgáltató Pont settlement programként funkcionál, a szolgáltatás egyfajta inkubátorként működik a területen. Ezen új rendszerű működéshez az Integrációs Program keretében hosszú évek óta folytatunk tudatos kutató és fejlesztő tevékenységet. A számításba jöhető partnerek körében folyamatosan autentikus szervezeteket és személyeket keresünk, és módszeresen fokozzuk aktivitásunkat, melyhez biztosítottuk a szakértői mentori támogatást.

A lehetséges cigány/roma képviselői partneri körben olyan szervezetet kerestünk, aki napi kapcsolatban van a marginális területeken élőkkel, tevékenységi köre lefedi az önkormányzati célokat és aktivitása, szakmai felkészültsége alkalmassá teszi önkormányzati feladatellátás átvállalására.

A működtető Munkaerő-piaci és Környezetgazdálkodási Szociális Szövetkezet, amely segítségével a közösség által támogatott-, és lehetőség szerint irányított fejlesztő programok létrejöttek, egyik kulcseleme a területi munkának. Az működés fontos elme, hogy az új partner a feladatellátás során a helyben élők foglalkoztatását tűzte ki célul, melyhez új, elsődleges munkaerő-piaci álláshelyeket hozott és hoz még létre.

A lokális munkahelyteremtés szándékaink szerint segíti az itt élők életesélyeit, a komfortosítás következtében fellépő költségek fedezetét. E mellett folytatódik a telepről való irányított önkormányzati elköltöztetés, amely megüresedő lakásokba a területen lévő, krízishelyzetű családok költöztethetőek és fejleszthetőek integrációt célzó szolgáltatásokkal.

A tárgyidőszak újabb változást hozott a Meggyes-telepi szociális rehabilitáció során létrejött, Tücsök Úti Közösségi Ház működtetésében is. SZMJVŐ Integrációs Programja végrehajtásával kapcsolatos feladatok, és az ÉAOP-5-1.1 fejlesztéssel létrejött fenntartási kötelezettség közfeladati ellátása körében eljárva, 2019. január 01-jei határnappal a Roma Esély Kulturális, Oktatási és Szociális Egyesület általi működtetésről döntött a Közgyűlés. A működtető-váltástól a megkezdett folyamatok továbbvitelét, és a hatékony közösségi fejlődés előre haladását reméljük.

A közösségi pontok és a velük együttműködő partnerek fontos szereplői a fogyasztási szegénységben élő családokat célzó szabadidős és szünidei programkínálat növelésében. Az integrációs tervezés kezdetétől évenként megvalósuló projekt a szegénységgel sújtott családokban nevelkedő kiskorúak szabadidős programjainak bővítése, különösen nyári táboroztatása.

A tárgyévben ezen fejezeti programok megváltozott rendszerben kerültek megszervezésre. Az egyes városrészi táborok integráltan jelentek meg a már működő szolgáltató pontok és

közösségi házak éves rendezvényei körében. Ezek működési költségei túlnyomó részt a feladatellátási szerződéssel átadott önkormányzati finanszírozásból voltak biztosíthatók.

A programkínálat bővítésében a tanoda partnerek is bekapcsolódtak, sajátos feladatkörüket meghaladó rendezvényeiket támogatta a Munkacsoport.

Ilyen volt a **Miért Ne Közhasznú Humán szolgáltató Alapítvány** Cselekvési Feladatterv 2/c pontjába tartozó „Tovább kell folytatni a hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma nemzetiségű fiatalok szabadidős, - különösen a nyári tanítási szünetben szervezett - sportolási és táboroztatási lehetőséghez való hozzájutásának javítását, ösztönözve és elősegítve az egyéb önkormányzati és külső forrás bevonását e célra projektje.

A kulturális szolgáltatások és tevékenységek számának és kínálatának fejlesztésére, kompetenciafejlesztő mintaprogramok kidolgozására célhoz kapcsolódóan, a *Szandaszőlősi Tanodás felnövekvő nemzedék és családjaik védelmét elősegítő program* költségeinek támogatására 250.000 Ft-ot utalt át támogatás céljából a Munkacsoport.

Ugyanezen szervezetnek, a fentiekben említett Tanodai finanszírozás megszűnésével járó átmeneti működési támogatás, és az integrációval érintett kiskorú tanköteles tanodások művészeti és hátránykompenzáló programjaira a Cselekvési Feladatterv 2/c pontjába tartozó *hátrányos helyzetű, különösen a cigány/roma fiatalok mozgásban gazdag életmódjának kialakítását, szabadidő- és diáksportban való részvételének támogatására és a különböző társadalmi hátrányok mentén kimutatható tudás- és képességbeli egyenlőtlenségek csökkentését, a hátrányok kompenzálásának elősegítésére* célhoz kapcsolódóan, költségeik támogatására 450.000 Ft-ot utalt támogatás céljából a Munkacsoport.

A nyári szünidős programkínálat mellett, a tárgyévben megjelent a téli szünidei foglalkozások szervezése is, mint új elem. A program gesztora a **CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat** volt, amely szervezet tanodák közötti kapcsolatok erősítését is célul tűzte ki, elősegítve a szakmai tapasztalatok közvetlen megosztását. A Cselekvési Feladatterv 2/d. pontjába tartozó, „Kiemelten azon iskolarendszeren kívüli hátránykompenzáló-, tehetséggondozó köznevelési programokban, ahol jelentős számban koncentrálnak fogyasztási-, és lakáskörülményi szegénységben élő kiskorúak, lehetőség szerint támogatni kell az intézményi integrációs és művészeti nevelési programok megvalósításának folyamatát.” Célhoz kapcsolódóan, a Két Szolnoki Tanoda közös téli szabadidős programja költségeinek kompenzálására 289.780.- Ft- biztosítottunk támogatás céljából.

A szolnok Déli-iparterület lakossági szolgáltatások kiemelten kezelése változatlanul cél volt, ezért az Integrációs Program Cselekvési feladattervének 2/a pontjában foglalt célokkal összefüggésben Életvezetési és Háztartás- Gazdálkodási Foglalkozások című program költségeinek támogatására 90.000,- Ft-ot szavazott meg a munkacsoport, a szolgáltató pontot működtető **Munkaerő- piaci és Környezetgazdálkodási Szociális Szövetkezet** részére támogatás céljából.

Ahogy a korábbi években már beszámoltunk, komoly előzményekkel és eredményekkel folytatódott a **szociális kiskerti gazdálkodást** népszerűsítő és élénkítő programunk. SZMJV Integrációs Programja mind célkitűzéseiben, mind szakmai eszközrendszerében szorosan illeszkedik a hasonló országos kezdeményezésekhez. A tárgyidőszakban mintegy 60 fő, illetve család jelentkezett, melyek kellő eltökéltséget éreznek a konyhakerti műveléshez, és partnerséget vállalnak a támogatók céljainak megvalósításában. A vetőmag-csomagok, melyeket az önkormányzat saját beszerzéssel biztosít, mintegy 30 fajta alapvető élelmiszernek

tekinthető konyhakerti növény szaporítóanyagát tartalmazta, melyek művelését közfoglalkoztatott szociális asszisztensek koordinálásával folyamatosan figyelemmel kísérjük és segítjük. A programban folyamatos követés és szakmai segítség mellett folyamatos a fejlődés. A legjobbak növelik termőterületeiket, és vannak, akik haszonállatokkal is bővítették háztáji gazdaságukat, akik között tanköteles kiskorú is van.

A projekt fejlesztéséhez felhasználtuk az önkormányzati szektorban meglévő kapacitásokat, így a tárgyévben előnevelt palántákat is biztosítottunk, melyeket a **MUSZOL Kft.** állított elő 35.000,- Ft értékben. A palánták kihelyezése mellett a szaporító anyagokra 20.475,- Ft-ot fordítottunk, amely azon támogatottak között került kiosztásra, akik nem részesülhettek az EMMI által elnyert támogatási keretből.

A múlt időszakhoz hasonlóan a kiskerti programot magasabb szakmai szinten igyekszünk tartani. A projekt kiemelt partnerének számító **MUSZOL Kft**-vel kimunkáltuk és benyújtottuk az EMMI SZOC-FP-17 pályázatát, mellyel a gesztor szervezet 600.000,- Ft támogatást nyert. A pályázati forrásból szaktanácsadást, oktatást, kerti szerszámokat és művelési eszközöket biztosítottunk a vetőmagok és palánták mellett. Az elnyert támogatás 21 résztvevő részvételének költségátvállalására volt lehetséges, az eredetileg tervezett és részben elvont támogatási összeg pótlására 500.000,- Ft önkormányzati támogatást különítettünk el.

Az eredményesen teljesítők új szintet jelentenek a korábbi „próbálkozókhoz” viszonyítva, ezért az értékelés és motiválás rendszerszerű meghonosítására új elismerési módszert vezetünk be. Évenként a legjobb 10 résztvevő ajándécsomagot vehet át az önkormányzat képviselőjétől sajtó-nyilvános esemény keretében. A díjazottak kiválasztása előzetes minősítés alapján történik, amely megegyezik az EMMI pályázati eljárási rendjében szereplő értékelési kategóriákkal. E szerint képződik: az „önálló család”, „részben önálló család” és „fejlesztésre szoruló család” kategória, amely alapja a szakmai fejlődési terveknek és elismerési elveknek. A legjobbak díjazásra 96.669,- Ft önkormányzati forrást + 36.112,- Ft járulékot használtunk fel.

2.3. Oktatás, Képzés:

SZMJVÖ Integrációs Programjának talán legfontosabb szakmai területét képezi a marginális társadalmi helyzetben lévők oktatásban kialakuló hátrányainak kompenzálása. Folyamatosan vizsgáljuk a településen működő intézmények tanulóinak haladását, lemorzsolódásuk csökkentésének lehetőségeit. Ugyanakkor az iskolaelhagyás csak az egyik problématerület, emellett a tanulási készségek növelése és a továbbtanulási utak erősödése is kiemelt szakmai elvárás.

A marginális társadalmi réteghelyzetben lévők, különösen a cigány/roma nemzetiséghez tartozók egy jelentős részének deprivált társadalmi és alacsony foglalkoztatási helyzete alapvetően, az iskolázottság alacsony szintjére és a szakképzettség hiányára vezethető vissza. A foglalkoztatás és a munkaerő-piaci esélyek növekedése nagymértékben kihat az életminőség javítására, ugyanakkor a foglalkoztatás és esélynövekedés a munkaerőpiacon alapvetően függ a képzettségtől.

Egybehangzó véleménye a cigányság helyzetét vizsgáló szakembereknek, hogy a cigányság társadalmi integrációja csak az iskolázottság és képzettség növelésével valósítható meg, amely egyben hozzájárulhat a társadalmi elismerés és jövedelmi viszonyok javulásához.

A tervezett beavatkozások körében éppen ebből eredően szerepel hangsúlyozottan ez a terület, mert az Integrációs Program elkészítése során is világosan látható volt, hogy az alacsony

társadalmi státuszú cigány/roma nemzetiséghez sorolható lakosság integrációjának egyik fontos, ha nem a legfontosabb feltétele és az egyik lehetséges kitörési pontja lehet a hátrányos helyzetből a képzettségi szint emelése, versenyképes tudás megszerzése.

Az értékrendszerek közötti társadalmi eltérések egyik kiváltója ma már a hazai oktatási rendszer. A TÁMOP-3.3.13-13/1. kiemelt projekt háttérelmezése rámutatott, hogy a magyar oktatási rendszer alacsony hatékonysággal képes kiegyensúlyozni a tanulók gazdasági-, szociális és kulturális háttéréből adódó hátrányokat. Az OECD által vizsgált, az iskolai eredményességet befolyásoló tényezők közül magasan kiemelkedik a szülők alacsony iskolai végzettsége és az alacsony társadalmi státusz, mint a szövegértés-teljesítmény szóródását leginkább befolyásoló tényező.

Mindezek mellett az is megállapítható, hogy a szülők rossz iskolai tapasztalatai, a tudásélmény elmaradása alacsony köznevelési motivációban érhető tetten, amely átöröklődik a következő generációra, ma még nagyobb eséllyel az iskolaelhagyásra ösztönöz.

Ezen folyamat lassításában a tankötelezettségi kor leszállítása hibás oktatáspolitikai megfontolásnak látszik. Különösen azon családok esetében, ahol az egzisztenciális helyzet okán a magasabb jövedelem megszerzése a tudástőke megszerzése ellen hat. Jellemzően a 16. életévet betöltő szegények az aktív korúvá válás pillanatában a munkaerő-piacra törekednek, amely viszont szakképzett foglalkoztathatóság hiányában kizárólag a közmunka vagy feketegazdaság világába vezet.

Az alapfokú rendszerben még teljesítő hátrányos helyzetű tanulók továbblépése a középiskolákba vezet jellemzően, ahol a gyakorlati képzés túlhangsúlyozása a számukra elérhető legmagasabb iskolai végzettséget is jelentheti. A középfokú oktatás munkaadói igények alapján történő átalakítása, ezen társadalmi réteghez tartozók továbbtanulási esélyeit csökkentette, amely az egyik legfontosabb kitörési pont beszűkítése.

Az Integrációs Program fókuszában álló alacsony iskolai végzettségű aktív korúak számára nehezen bizonyítható a tanulásérték és társadalmi elismerés közötti összefüggés, tekintve a peremhelyzetükből adódó módosult életstratégiai felfogást és a tettenérhető társadalmi kirekesztődést. Éppen ezért, a programunk középpontjába a kritikus tömeget jelentő és változást generáló, tankötelesek felzárkózási-, hátránykompenzáló programjait állítottuk. Ezen cél elérésében partnerszervezeteink a SZKTT Humán Szolgáltató Központ, a Foglalkoztatási célú Non-profit Szervezetek Szövetsége, a CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat és a Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány fenntartásában, a korábbi években 4 – BK Gyerekház és 3 Tanoda - nevelési-oktatási rendszeren kívüli korai beavatkozást középpontba helyező és tanulási hátránykompenzáló-, tehetség-kibontakoztató felzárkózási program kialakítását segítettük, amely hálózat jelentős kapacitásokkal működik folyamatosan a városban.

Az elmúlt évben tárgyalt fejlesztési elképzelések alapján, ezen hálózat bővítése körében újabb társadalmi felzárkózást segítő Tanoda indítását terveztük, melyek reagáltak volna a KSH által újradolgozott szegregációs térkép helyzetelemzésére, és amelyek indításához végül is nem nyertünk EFOP támogatást.

A bevezetőben említett gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak újraszabályozása, és kapcsolódó jogszabály módosítások következtében, a jövőben kiszámíthatóbbá válhat a tanodák működése, melyet az állami működési és feladattámogatás biztosít.

A Cselekvési Feladatterv végrehajtására biztosított költségvetési forrás szakfeladat tervezési alapegységein túl, a finanszírozási időszakok közötti, átmeneti vissza nem térítendő működési támogatás tervezése szükséges, melyet a 2019.évi költségvetés tartalmaz.

A feladatalapú működést segítő támogatásokon kívül, a tanodák által bevont kiskorúak ellátása nem biztosítható a teljes finanszírozási időszakban. Egyes területi programokba bevontak fogyasztási szegénysége még az átlagos jólétet sem éri el. Ilyen az Újvárosi Tanoda társadalmi bázisa, amelyet működtető **Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet** részére a Cselekvési Feladatterv 3/c pontjába tartozó „TANODA fenntarthatóságának támogatása, valamint felsőfokú képzésbe történő bejutást támogató rendszerek fejlesztése” célhoz kapcsolódóan, „fogyasztási szegénységet kompenzáló étkeztetés az Újvárosi tanodában” című program költségeinek támogatására 250.000 Ft- támogatást nyújtottunk. .

Ugyanezen szervezet által működtetett szakmai programok bővítésére, és a finanszírozással nem érintett működési időszak feladatainak ellátására, a Cselekvési Feladatterv 3/c pontjában meghatározott célhoz kapcsolódóan, „Képesség- kibontakoztató és készségfejlesztő csoport működtetése az Újvárosi tanodában program” költségeinek támogatására 297.360 Ft-ot biztosítottunk 2019.03.01-i áthúzódó felhasználási időszakra.

Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Munkabizottsága 13 éve kezdeményezte a halmozottan hátrányos helyzetű - különös tekintettel a szociális helyzetük alapján támogatásra szoruló - alap- és középfokú oktatási intézmények tanulóinak, a város integrációs törekvéseivel összhangban lévő kiemelkedő *teljesítményének elismerését.*

A 2018 évben rendelkezésre álló 900 ezer forintos keretből, 13 oktatási intézményből és 2 városi Tanoda programból felterjesztett 60 fő - 43 fő általános-, és 17 fő középfokú oktatási intézményben- tanuló, szociális körülményei alapján halmozottan hátrányos helyzetű tanuló teljesítménye kerül elismerésre. Olyan diákoké, akik tanulmányi előmenetelét szorgalom és folyamatos javulás jellemzi, tanulmányi átlaga általános iskolai tagozaton a 3,5, középfokon a 3,0 átlagot meghaladja, magatartása és szorgalma példaértékű, és/vagy közösségeikben kiemelkedő - szervező, kulturális, sport, illetve művészeti - tevékenységet végeznek, valamint eredményeikkel pozitívan hatnak a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók társadalmi megítélésére, segítik a helyi közösség integrációs érdekeinek, és társadalmi felzárkózási lehetőségeinek érvényesülését.

Az önkormányzati ünnepség előkészítésében és lebonyolításában, a kialakult gyakorlatnak megfelelően, a **Generációk Együtt Egyesület** közreműködött.

Az Integrációs Program kiemelt eredményének értékeljük, hogy a tanulói felterjesztéssel élő intézmények körében, az eddigi minőségi szakképzést nyújtó iskolák mellett, a városi Szakképzési Centrumok létrejöttével javult az intézmények hátránykompenzációs hatékonysága. Ezen intézményi partnerektől folyamatosan növekszik a felterjesztések száma.

Az előbbieken taglalt települési köznevelési feladatellátást segítő és oktatási integrációt támogató szolgáltatások mellett hangsúlyozottan kell említeni a 10 éve működő SZKTT HSZK BK Gyerekház működését. A szociális hátrányokkal küzdő kiskorúak korai beavatkozást támogató fejlesztésében feladatot vállaló projekt jelentőségét mutatja, hogy elsőként került be a gyermekek esélynövelő államilag finanszírozott programjai körébe.

A **SZKTT Humán Szolgáltató Központ** által irányított projekt számára, a Cselekvési Feladatterv 3/i pontjában megfogalmazottcélhoz kapcsolódóan 250.000,- Ft- támogatást nyújtottunk a „Gyerekházba járó 0-3 éves korú gyermekek családi közösségfejlesztése, a szülői

kapcsolatok erősítése, az ellátottak szüleinek infokommunikációs eszköz használatának fejlesztése” című program költségeinek fedezésére.

Kiemelt szakmai cél a település oktatási intézményeivel való folyamatos együttműködés és kapcsolatok fejlesztése. Körükben kiemelt jelentőséggel bír a legmagasabb HHH. tanulói arányszámot mutató intézmény a **Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola**. A város legrosszabb szociális mutatóival jellemezhető területén működő intézmény által benyújtott és a Cselekvési Feladatterv 3/1 pontjába tartozó, „A köznevelés esélyteremtő képességének növelése és a szegregáció csökkentése érdekében biztosítani kell a képességkibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő programok további működtetését, szakmai, módszertani támogatását és fejlesztését” célhoz kapcsolódóan, a Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola „Tanulói kompetencia fejlesztés interaktív taneszközökkel, digitális tananyagokkal című projekt, és a komplex személyiségfejlesztés mozgáskotta módszerrel, egyéb sporttevékenységekkel” program költségeinek támogatására összesen 361.000 Ft támogatást ítéltünk meg.

Az Integrációs Program további jelentős előrelépést is hozott a tárgyévben. A szakmai célok sorában régóta tervezett volt Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata integrációs és anti-szegregációs céljaival összhangban, egy települési „integrációs szakmai díj” bevezetésének lehetősége, a Szolnok városban állandó lakhellyel rendelkező halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók életkörülményeinek javításában, a rászoruló társadalmi hátrányainak kompenzálásában kiemelkedő teljesítményt nyújtó és példaértékű áldozatvállalást tanúsító szakemberek elismerésére, évi egy alkalommal.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata díjairól szóló 15/2010. (IV.30.) önkormányzati rendelet 14/B. §-a rendelkezik az évente kiadható „**Kátay Endre-díj**”-ról, mely a tárgyévben első alkalommal került odaítélésre. A díj adományozására beérkezett javaslatok véleményezésére az Integrációs Munkacsoport 2 főt delegált.

2.4. Foglalkoztatási célokhoz kapcsolódó eszközrendszer:

Az iskolai végzettség, munkahely, foglalkoztatás és a hátrányos helyzet szorosan összekapcsolódnak, hiszen a jövedelem nélkülség szegénységet, nélkülözést, kiszolgáltatottságot jelent, ezért a felzárkózás és társadalmi integráció elengedhetetlen feltétele a foglalkoztatottság javítása. A munkanélkülséggel sújtott társadalmi csoporton belül leginkább kiszolgáltatott cigány/roma nemzetiségű lakosságot a foglalkoztatás területén éri a legnagyobb társadalmi hátrány. Az alacsony foglalkoztatottság alapvető okai az alacsony képzettségben, és azon iparágakban, gazdasági területeken jelentkező visszaesésben keresendők, amelyek többségben foglalkoztattak alacsony képzettségű munkaerőt.

A szegénység kialakulása és fennmaradása – egyéb iskolázottsági és szociológiai tényezők mellett – a foglalkoztatottság hiányára vezethető vissza. Ez a megállapítás ugyanakkor fordítva is igazolható: a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci belépésének esélye erősen korlátozott. Magyarországon a foglalkoztatási rátában tartós emelkedést mutatnak a nemzeti foglalkoztatási adatok.

A foglalkoztatás élénkítésében eddig csak közvetett befolyással rendelkezett az önkormányzat, ezért alapvetően a munkaerőpiaci esélyek javítása terén, illetve közfoglalkoztatás biztosításával, munkatapasztalatok biztosításával tudott segítséget nyújtani. Az álláskereső és inaktív felkutatása régóta visszatérő elem az Integrációs Programban. A tárgyidőszakban folyamatosan működött a **Munkaerőpiaci menedzser projektünk**, melyben 1 fő

közfoglalkoztatott folyamatosan ellátta a települési álláskereső kutatását, regisztrálását és állásközvetítését.

A **Munkaerő-piaci és Környezetgazdálkodási Szociális Szövetkezet** tevékenységi körében megtalálható az önkormányzati feladat társadalmi partnerség végzésére jogosító feladat, ezért a tárgyévben a partner kapacitásainak bővítését segítettük. A korábbi közfoglalkoztatott munkatárs elsődleges munkaerő-piaci álláshelyen látta el a Cselekvési Feladatterv 4/c pontjába tartozó „Foglalkoztatási szint eléréséhez szükséges feltételrendszer kidolgozása a cigány/roma nemzetiségi szervezetek felelősség-vállalása a cigány/roma önazonosságú lakosság mozgósításában, a programokban való bekerülés és bennmaradás biztosításában”- célhoz kapcsolódóan, a szolnoki lakhellyel rendelkező, szegregátumok területén élő aktívkorú munkanélküliek regenerációját segítő, szociális szolgáltatást, melyhez külső támogatási forrásokat nyertek.

Az alacsony iskolai végzettségűek és közfoglalkoztatottak alapkompenciáinak fejlesztését, valamint felzárkóztató oktatását és képzését elősegítő, számukra szociális és egyéb szolgáltatásokat biztosító programok indítását, a munkanélküliek ellátásában feladatokkal rendelkező intézményekkel és szervezetekkel folyamatosan vizsgáljuk.

Ezek körében célunk, az öngondoskodás terjedését támogató aktív szociálpolitikai modellek - szociális szövetkezet, foglalkoztatási szövetkezet, szociális kiskert program, stb. - és szociális rehabilitációs programok létrehozása főként cigány/roma nemzetiségi civil szervezetek bevonásával.

A települési folyamatok és adatok alakulását a 3. fejezetben található **JNSZM Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Műszaki Engedélyezési Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály Foglalkoztatási Osztály** tájékoztatója tartalmazza.

Az integrációs feladatok komplex rendszere a munkahelyteremtés önkormányzati eszközrendszerében is folyamatosan jelen van. A tárgyévben is folytatódott a **Település Segítő** közfoglalkoztatási program, amely fizikai működtetése a Déli-iparterülethez köthető. A városrész folyamatos szociális-rehabilitációs programokkal történő fejlesztése szükségessé tette a közterületek és önkormányzati fenntartású szolgáltatások működési segítségét. A körzetekre osztott területen 5 - 15 fő szolgálat-, és munkavezetővel látja el feladatát, amely többletet jelent társadalmi bűnmegelőzés folyamatainak segítésében is.

A tárgyidőszakban a projekt fluktuációs kihívásokkal küzdött, a foglalkoztatási forma jellege és az álláskereső egyéni problémái nehezítik a létszámfeltöltést.

A program működtetésének telephelyét a **Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézménye** biztosította a Szolnok, Abonyi u. 32. szám alatti telephelyén a **Település Segítő** Közösségi Szolgálat (továbbiakban: Közösségi Szolgálat) elhelyezésével és infrastrukturális működési feltételei biztosításával.

2.5. Informatika, kultúra, kommunikáció:

A cigány/roma nemzetiségi hagyományos kulturális értékek integrálását sikeresen és tartósan biztosítani tudtuk a helyi szabadidős és kulturális programkínálat körében. A Program során kiemelt figyelmet biztosítunk az arányos feladatmegosztásra a két települési önkormányzat között, hogy biztosítsuk a Roma Nemzetiségi Önkormányzat alapfeladatainak zavartalan és független működését.

Feladataink körében a társadalmi integritást-, és elfogadást támogató programokra helyeztük a hangsúlyt. Ezek közé tartozik a **Roma Gasztronómiai és Kulturális és Hagyományőrző Egyesület**, amely civil szervezet a Program által generált cigány/roma társadalmi aktivitás növekedésének példája. A szervezet közel 10 éve segíti az autentikus cigány/roma kulturális értékek gyűjtését és népszerűsítését, rendezvényeik elsődleges fókuszja a hagyományos ételek bemutatása, a települési gasztronómiai értékek fejlesztése. Lehetőségeik szerint, minden évben részt vesznek a Gulyásfesztiválon, és tartalmas programokkal segítik integrációs törekvéseinket.

A 2018. évi szabadtéri megjelenést, autentikus ételek elkészítését és kóstoltatását a *Tiszaleti Majális* idejében szervezték, amely jelentős települési látogatottságot jelentett. A projekt megvalósítás és járulékos költségek támogatására 125.000,- Ft támogatást biztosítottunk.

A cigány/roma nemzetiségi civil szervezetek működése az elmúlt években hullámzóvá vált, néhány megszűntetésre is került. A tárgyévtől a Program keretében újólág vizsgálni szükséges a megerősítésük lehetőségeit. A folyamat elindítására a korábbinál nagyobb hangsúlyt fektettünk a civil információs hálózat működési támogatására, ezen szervezetek önálló működési segítésére.

A tervezhetőség és folytonosság biztosítása érdekében, a Cselekvési terv 5/c pontja alapján, a cigány/roma nemzetiség kulturális - tehetségkutató, folklór, tematikus, szórakoztató - rendezvényeknek, lehetőség szerint a városi rendezvények körébe történő integrálásának elősegítése, a hagyományőrző csoportok nyilvános szerepléseihez szükséges eszközök és feltételek biztosításának támogatása célhoz igazodóan, a **Roma Gasztronómiai, és Kulturális és Hagyományőrző Egyesület** 2019. I. félévi programjainak előkészítéséhez 150.000,- Ft áthúzódó támogatást biztosítottunk, amely egyben segíti a Nemzeti Együttműködési Alap működési támogatásának pályázati lehívását.

A tárgyév egyik legjelentősebb projektje, amely messze túlmutat a települési kulturális programkínálat növelésén és a hátrányos helyzetűeket célzó szabadidős, szórakoztató programok szervezésén, a 2019.04.18-án **TISZApart moziban** megtartott filmvetítés és közönségtalálkozó.

A 2018-as Berlinale egyedüli Magyar filmje a Panorama Special szekcióban, **Bogdán Árpád Genesis** című filmje volt, melyet a hazai premier bemutatás körében az elsők között hívtunk városunkba. A film művészeti értékén túlmutatva, mondanivalója és képi eszköztárája jelentős lehetőséget ad a cigány/roma nemzetiséget sújtó előítélek bemutatására és a társadalom érzékenyítésére.

A művészi alkotás bemutatását támogatott jegyekkel segítette az önkormányzat, melyre 173.950,- Ft szakfeladati forrást fordítottunk.

2.6. Egészségügy:

A szegénységgel, a szociális helyzettel összefüggő élet- és lakáskörülmények, valamint a környezeti tényezők jelentősen befolyásolják a cigányok/romák egészségi állapotát, a várható legmagasabb életkor alakulását, az egészséges élet elérésének és az ellátórendszerekhez való hozzáférés esélyeit.

A pontos és áttekinthető tervezést és beavatkozást nehezíti, hogy nem rendelkezünk hiteles adatokkal az érintett lakossági csoport életvezetési-, és egészségügyi helyzetéről. Ebben némileg segíthet azaz egyedülálló, több mint 420 ezer adatot tartalmazó adatbázis, melyet

debreceni kutatók készítették a lakosság, azon belül az északkelet-magyarországi romák egészségi állapotáról.

Az egyetem népegészségügyi kara 2016-ban a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból (GINOP) 1,5 milliárd forintot nyert a kutatásra, amelyben a hazai lakosság népbetegségekkel kapcsolatos genetikai és környezeti kockázatának komplex jellemzésére vállalkoztak. A program keretében külön hangsúlyt kap az északkelet-magyarországi romák egészségügyi állapotának felmérése, eddig ugyanis a cigányságnak sem az egészségi, sem pedig a halálozási mutatóiról nem voltak megbízható adatok.

Ilyen jellegű felmérést még soha nem végeztek Magyarországon, amelybe kétszer 500 embert vonnak be. A dohányzási, alkoholfogyasztási, táplálkozási szokásokat, a fizikai aktivitást feltáró kérdőíves felmérésből, a túlsúly, az elhízás mértékének meghatározására szolgáló fizikális és laboratóriumi vizsgálatosorozattól, illetve az adatok feldolgozásával a genetikai tényezők és az egészségügyi állapot összefüggéseinek feltárásából áll.

A pályázati programban részt vevő hat munkacsoport a népegészségügyi kar irányításával azonosítja a legnagyobb súlyú népbetegségekre: a szív- és érrendszeri-, bizonyos daganatos, valamint a cukorbetegségekre hajlamosító állapotokat, kockázati tényezőket, és népegészségügyi cselekvési tervet határoznak meg mérséklésükre.

A nemzetközi szinten is újszerű kockázatbecslő eljárások alkalmazása, és az azok eredményei alapján meghatározott beavatkozások révén érdemben javulhat a magyar lakosság - ezen belül a cigány/roma nemzetiséghez tartozók - egészségi állapota, ezáltal pedig a gazdaság teljesítőképessége. A projekt második évében zárult reprezentatív, kérdőíves, fizikális és laboratóriumi vizsgálatokon alapuló felmérés eredményeként már rendelkezésre áll egy széleskörű, már több mint 420 ezer adatot tartalmazó adatbázis.

A szűrővizsgálatok hatékonyságának növelését is célul tűzték ki a debreceni kutatók: a régió két súlyponti kórházának adatait felhasználva mintegy 12 ezer olyan beteget azonosítottak, illetve vettek gondozásba, akiknél egy gyakori genetikai betegség, az úgynevezett familiáris hypercholesterinaemia (öröklődő zsírsanyagcsere-zavar) veszélye állhat fenn. Ennek a betegségnek a szűrése hazánkban még nem megoldott.

Hiánypótló a hátrányos helyzetű lakosság mentális egészségének és egészségműveltségének felmérése is, amit 1200 fős mintán végeznek el a projekt keretében, az adatok elemzése jelenleg is tart.

Tekintettel arra, hogy a HHH réteghez tartozók számára nehezen elérhetőek ezen információk, a fentiekben tárgyalt gyermekek esélynövelő szolgáltatásai és a településrészi szolgáltató pontok tanácsadó-, és egészségügyi szolgáltatásainak tervezése és biztosítása során kiemelten kezeljük.

Intézményi keretek között folyó egészségfejlesztés egyik kiemelkedő partnere a Szolnok Városi Óvodák, mely intézmény teljes gyermeklétszámának 7,6%-a küzd hátránnyal. A hátrány oka részben a családi helyzetből adódó szociokulturális, illetve anyagi erőforrás hiánya miatt kialakult hátrányos helyzet, részben a gyermek speciális szükségleteiből eredő sajátos nevelési igény.

Az elkülönült problémakezelés látszatát keltő megoldásokat továbbra sem támogattuk, ezért a települési integrált szolgáltatások igénybevételét segítjük főként népszerűsítő kampányokkal és a települési komplex egészségügyi kampányokba történő közvetítéssel. Ezen programok közül kiemelhető a „Tiszta Szívvel Szolnokért” egészségügyi szűrőprogram.

Mindezek mellett, a korábban említett TOP projektek szociális szolgáltatás fejlesztési fejezetében számos egészségtudatosságot népszerűsítő-, az egészséges életvitelt támogató-, és a betegségek korai felismerését segítő szűrőprogram került betervezésre, melyek valamennyi érdeklődő számára elérhető módon kerülnek megszervezésre a projekt végrehajtási idejében.

3. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata társadalmi felzárkózási programjait támogató egyes intézményei és partnerszervezetei tárgydíszaki hozzáadott eredményei, szakmai beszámolóí:

3.1 SZMJVÖ köznevelési helyzetértékelése:

1. A Szolnok Városi Óvodák integrációs tevékenysége

A Szolnok Városi Óvodákban 19 feladat-ellátási helyen, 86 óvodai csoportban biztosítunk ellátást az óvodáskorú szolnoki gyermekeknek.

Statisztikai adatok	2018.10.01.	
	Fő	%
Beírt gyermeklétszám	1969	100
Sajátos Nevelési Igényű gyermek	36	1,8
Hátrányos Helyzetű gyermek	89	4,5
Halmazottan Hátrányos Helyzetű gyermek	26	1,3

Gyermekvédelmi intézkedésben részesülő gyermekek száma Statisztikai adatok	Fő
Nevelésbe vett gyermekek száma	3
Védelembe vett gyermekek száma	14
Családba fogadott gyermekek száma	6

A Szolnok Városi Óvodák teljes gyermeklétszámának 7,6%-a küzd hátránnyal. A hátrány oka részben a családi helyzetből adódó szociokulturális, illetve anyagi erőforrás hiánya miatt kialakult hátrányos helyzet, részben a gyermek speciális szükségleteiből eredő sajátos nevelési igény.

A Szolnok Városi Óvodák a Pedagógiai Programja részét képező Integrációs Pedagógiai Programban meghatározott feladatok megvalósításával segítjük a hátrányos helyzetű gyermekeket.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára biztosítjuk a törvény által meghatározott feltételeket: speciális szakemberek fejlesztő tevékenysége a sajátos nevelési igénynek megfelelő meghatározott óraszámban, és egyéni fejlesztési tervek készítése a gyermekek speciális igényének kielégítése érdekében.

Az SZMJV Integrációs Program szakfeladatából támogatott projekt

A Szolnok Városi Óvodákban értékegyeztetett- kiemelt feladat az egészséges életmód alakítása:

- az egészséges életvitel igényének és szokásainak kialakítása,

- a környezettudatos magatartás fontosságának megismertetése,
- a testi-lelki egészség fejlesztése, és betegségmegelőzés fontosságának tudatosítása.

2018. évben a SZMJV Integrációs Program szakfeladat ellátására biztosított forrásból a Szolnok Városi Óvodák 130.000.- Ft összegű támogatást használt fel, a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére történő, **egészséges életmód alakításához szükséges tárgyi feltétel és tisztálkodási eszközök biztosítása** érdekében.

A rendelkezésünkre bocsátott keretből a SZMJV Integrációs Programja Cselekvési Feladatterv 6. pontjába tartozó „Egészségügy” szakmai cél megvalósítása keretében a Szolnok Városi Óvodák három tagintézményében (Csicsergő,- Nyitnikék,- Kacska úti Tagintézmény) összesen 30 hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek számára biztosítottuk az egészséges életmód alakításához elengedhetetlenül szükséges tárgyi feltételeket és tisztálkodási eszközöket:

- fogkefe,
- fogkrém,
- törülköző.

Az egészséges életmód alakítása keretében mozgásfejlesztő eszközökkel járultunk hozzá a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mozgásgazdag életmód igényének kialakításához, és mozgásszükségletének kielégítéséhez.

A fent említett tagintézmények számára összesen 30-30 db

- atlétát és sportalsót,
- léglabdát,
- tornakarikát biztosítottunk.

Az egészséges életmód alakításához vitamindús gyümölcsök (banán, mandarin) biztosításával is hozzájárultunk az Integrációs Program megvalósítására biztosított keretből.

Jogegyenlőség érvényesítésülése intézményünkben

Az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elvének érvényesülése érdekében biztosítjuk az **azonos értékrenden alapuló, azonos nevelői hatásokat** minden óvodásunk számára.

A szegregációmentes környezet kialakításának érdekében:

- az óvodai felvételt megelőzően egyeztetjük a körzethatárokat a fenntartóval,
- a gyermekek elhelyezésénél figyelembe vesszük a gyermek lakókörnyezetét,
- biztosítjuk az integrált nevelést.

Óvodapedagógusaink probléma érzékeny pedagógiai attitűddel, az egyenlő esélyek biztosítása érdekében, **gyermeknevelési- életviteli tanácsokkal, közös fórumok szervezésével, egészségmegőrző programokkal** segítik a hátránnyal küzdő gyermekek szüleit.

Életminőség javítása, közösségi szocializációért végzett tevékenységünk

A **kötelező óvodáztatás megvalósulása** érdekében az óvodaköteles kort elérő gyermekeket – védőnői lista segítségével – személyesen megkeressük, illetve az óvodai beiratkozás előtt biztosítjuk a családok számára az óvodai életbe való bepillantást az „OVI-KUKUCSKA” programunk keretében.

Különös figyelmet fordítunk a **szegregátumban élő családok megszólítására** – tájékoztatjuk Őket a beiratkozás módjáról, idejéről, a tagintézményeinkben folyó nevelőmunkáról.

A beóvodázási folyamatunk eredményeként a májusi beiratkozáskor 499 fő 3-4 éves gyermek kezdte meg szeptember 01-én az óvodai életet.

Az óvoda, a gyermekek és szüleik többsége számára, az első intézményi szocializációs színtér.

A gyermek és a szülő szocializációs folyamatát egyaránt fontosnak tartjuk, és segítjük.

A beilleszkedési folyamat elősegítése érdekében a *Szolnok Városi Óvodák Pedagógiai Programja* tartalmazza a *szocializáció* alapvető normáit, szabályait; a Házirend biztosítja az azonos működés feltételeit.

A Pedagógiai Programunk *Óvodai Integrációs Programrészében* szabályozzuk az integrációs feladatok mellett - a törvénynek megfelelően - az általános, és speciális gyermekvédelmi feladatokat.

A gyermekekkel, családokkal való napi kapcsolattartás lehetővé teszi óvodapedagógusaink számára a probléma mielőbbi észlelését, feltárását. Tagintézményi szinten gyermekvédelmi megbízott támogatja a megoldások keresését, megvalósítását. A preventív és operatív gyermekvédelmi feladatokat - intézményi szinten - gyermekvédelmi koordinátor hangolja össze. A gyermekvédelmi folyamatokat a tanügy-igazgatási igazgató helyettes irányítja.

A prevenció tevékenység elsődlegességét a gyermek életében jelentkező **problémák okainak feltárásával**, a gyors beavatkozással tudjuk hatékonyan segíteni.

A szülővel való bizalmi viszonyra épülő napi kapcsolattartást, családsegítést a prevenció feltételének tekintjük.

A felmerülő problémákra elsősorban saját hatáskörben teszünk intézkedéseket, azonban rendszeresen együttműködünk a jelzőrendszeri tagokkal is.

Gyermek védelme érdekében megtett intézkedéseink	Alkalom
Belső jelzés és saját hatáskörben megtett intézkedések	(60+26) 86
Együttműködés a SZKTT HSZK Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal és Gyermekjóléti Központtal: Jelzőlap indítása, esetszbeszélés, esetkonferencia, pedagógiai jellemzéseküldése	53
Együttműködés hatóságokkal: védelembe vételi tárgyalás, jelzőlap indítása, pedagógiai jellemzéseküldése	23

A különböző szociokulturális hátránnyal érkező gyermekeknek és családjaiknak családi-, közösségi együttműködést igénylő óvodai **rendezvényt szervezünk:**

- Pedagógiai Program rendezvényei
- Szülői értekezletek
- Szülői Fórumok.

Az **igazolatlan távolmaradás** kockázatának kitett gyermekeket fokozott figyelemmel kísérjük, mulasztásaikat, és annak indokoltságát **nyomon követjük**, szükség esetén intézkedést kezdeményezünk.

Oktatás, képzés. Tanulási, nevelési problémák megelőzése, prevenció feladataink. A hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációja, és kiemelkedő képességeinek fejlesztése intézményünkben.

A Szolnok Városi Óvodákban a hátránnyal küzdő gyermekek megismerése *intézményi szinten kialakított mérési rend szerint történik*. A megfigyelési-, mérési eredményekre épül a gyermekek fejlesztése, hátránykompenzációja. A gyermekre írt egyéni fejlesztési feladatokat és az eredményeket „Egyéni fejlődési dossziében” vezetjük.

A hátránykompenzáció mellett fontos pedagógiai feladatként jelenik meg a *szociális hátránnyal küzdő gyermekek tehetség felismerése és tehetség gondozása*.

A kiemelkedő képességű, hátránnyal küzdő gyermekek- és családjának számára tájékoztatást nyújtunk a képességeiknek megfelelő iskolákról, ajánlással támogatjuk az intézménybe való bejutást, a kiemelkedés lehetőségének és az óvodában elkezdett tehetséggondozás folytatásának érdekében.

2. SZMJV Önkormányzati helyzetértékelése:

A Szolnok Városi Óvodák integrációs tevékenysége

A Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Szolnok Városi Óvodák a gyermekvédelmi integrációs tevékenységét az intézmény Pedagógiai Programja alapján végzi. Rendkívül nagy hangsúlyt fektetnek a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésére.

A Szolnok Városi Óvodák 2018.október 1-jei statisztikai adatok

S.sz.	Tagóvoda neve	Gyermekek száma	Csoportok száma Valamennyi csoport	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	HHH gyermekek aránya (%-ban)	SNI gyermekek száma
1.	Zengő	167	7	4	1	0,6%	2
2.	Százszorszép	75	4	6	1	1,3%	1
3.	Szivárvány	111	5	9	4	3,6%	3
4.	Tiszavirág	44	2	4	2	4,5%	1
5.	Pityang	228	11	15	1	0,4%	9
6.	Nyitnikék	83	4	10	4	4,8%	1
7.	Manóvár	111	4	3	0	0,0%	0
8.	Kacsa úti	72	3	6	3	4,2%	1
9.	Hold úti	107	4	1	0	0,0%	1
10.	Hétszínvirág	174	7	3	1	0,6%	2
11.	Kolozsvári úti	118	5	1	0	0,0%	0

12.	Gézengúz	72	3	2	1	1,4%	1
13.	Tündérkert	61	3	8	4	6,6%	4
14.	Szapáry utcai (székhely)	91	6	10	1	1,1%	1
15.	Kertvárosi	52	2	0	0	0,0%	0
16.	Eszterlánc	103	4	2	1	1,0%	2
17.	Munkácsy úti	163	6	1	1	0,6%	2
18.	Csicsergő	68	3	3	0	0,0%	1
19.	Pötytös	69	3	1	0	0,0%	4
Összesen		1969	86	89	25	1,3%	36

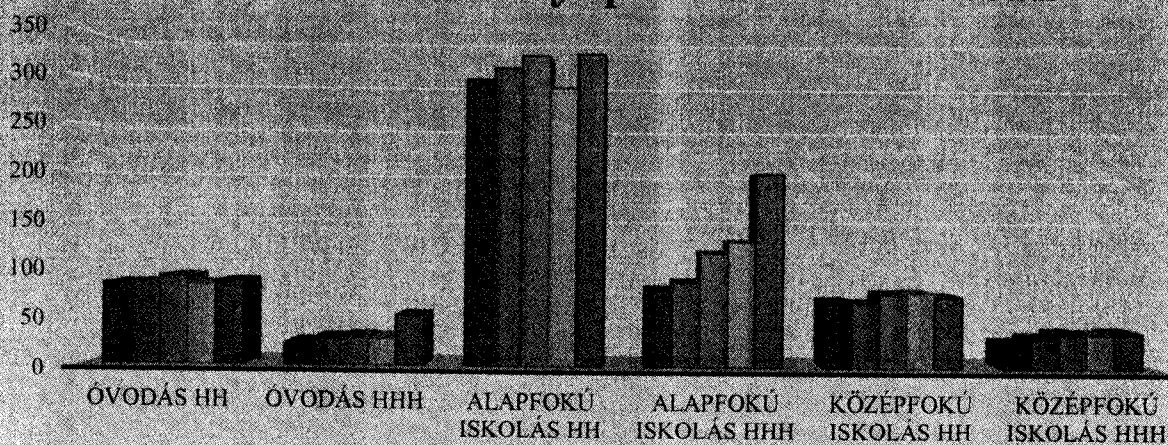
Általános iskolai körzetek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. § (8) bekezdése alapján a Szolnok Megyei Jogú Városban, a jegyzői nyilvántartásban szereplő, szolnoki lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek adatait az önkormányzat köteles megküldeni a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnok Járási Hivatala részére az általános iskolai körzetek meghatározásához.

Az általános iskolás korú gyermekek településen belüli létszáma: 5432 fő		A hátrányos helyzetű általános iskolás korú gyermekek településen belüli létszáma: 348 fő		A hátrányos helyzetű általános iskolás korú gyermekek településen belüli aránya: 6,3 %	
Ssz.	A településen működő intézmény/tagintézmény/ feladatellátási hely megnevezése	Az intézmény/tagintézmény/ feladatellátási hely(en)			
		Alapító okiratában/szakmai alapdokumentumában meghatározott maximális tanulói létszám	Tényleges tanulói létszáma (2017. okt. 1. statisztikai adat)	A szolnoki hátrányos helyzetű tanulók létszáma	A szolnoki hátrányos helyzetű tanulók aránya
1.	Liget Úti Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	233	219	22	10,0%
2.	Szegő Gábor Általános Iskola	480	436	14	3,2%
3.	Szolnoki II. Rákóczi Ferenc Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	487	395	36	9,1%
4.	Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola	810	550	58	10,5%
5.	Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola	648	530	40	7,5%

6.	Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	832	736	18	2,4%
7.	Szolnoki Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola	567	525	26	5,0%
8.	Szolnoki Körösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	797	633	64	10,1%
9.	Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	505	472	13	2,8%
10.	Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	540	495	17	3,4%
11.	Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola	220	94	39	41,5%
12.	Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium	386	292	1	0,3%
13.	Aranyos Szeglet Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola	240	110	0	0,0%
Összesen		6745	5487	348	6,3%

HH és HHH gyermekek számának alakulása Szolnokon intézménytípusonkénti bontásban

	Óvodás HH	Óvodás HHH	Alapfokú iskolás HH	Alapfokú iskolás HHH	Középfokú iskolás HH	Középfokú iskolás HHH
■ 2019.01.01	83	22	301	80	69	26
■ 2018.10.01	84	27	313	88	67	31
■ 2018.01.01	91	29	327	119	77	36
■ 2017.10.01	83	28	293	131	78	35
■ 2017.01.01	86	52	329	203	74	37

A tanulók az egyéves előkészítő évfolyam elvégzését követően, az iskola helyi tantervében foglaltak teljesítése és az érettségi vizsgaszabályzatban előírt feltételek esetén tehetnek érettségi vizsgát. Az előkészítő évfolyamon a diákok emelt szintű anyanyelvi és idegen nyelvi oktatásban, matematika- és informatikaoktatásban, önismereti, személyiség- és képességfejlesztő, kommunikációs és tanulás-módszertani programokban vesznek részt. A programban tanuló diákok felkészülhetnek az emelt szintű idegen nyelvi érettségi vizsgára (C típusú középfokú nyelvvizsgálóval egyenértékű nyelvtudást szerezhetnek) elsősorban angol nyelvből, és a nemzetközi ECDL számítástechnikai vizsgával egyenértékű tudást szerezhetnek informatikából, mindemellett térítésmentesen szerezhetnek gépjármű-vezetői jogosítványt.

A program résztvevői valamennyien kollégisták lesznek.

A 2017/2018-as tanévtől induló programban 1 fő szolnoki tanuló részvételét támogatta önkormányzatunk.

A 175/2010. (VI.24.) számú közgyűlési határozat alapján Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata évente közel 100 millió Ft biztosításával járul hozzá a Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola működtetéséhez.

A köznevelésben lezajlott fenntartóváltásokat követően Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata továbbra is működteti a **diáksport pontversenyt**, melynek bevont szereplői fenntartótól függetlenül a város köznevelési intézményei.

A sportprogramokban történő szerepléseken túl a város **ifjúsági, kulturális életébe** is igyekszik bevonni Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a városunkban élő hátrányos helyzetben lévő ifjúságot (Megavers, Ádámok és Évák produkció, 24 órás vetélkedő, Kiugró)

3.2 Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet

Egyesületünk működése során a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztathatóságának, életminőségének javításához, a társadalmi leszakadás veszélyének mérsékléséhez, a társadalmi kirekesztődés csökkentéséhez kíván hozzájárulni. Képzések, segítő szolgáltatások megvalósításával a sajátos problémákkal küzdő, hátrányos helyzetű emberek munkaerő-piaci re-integrációját célozza meg.

Programjainkkal a célcsoport életminőségének, egészségi állapotának javításához járulunk hozzá. A hátrányos helyzetű emberek, köztük az iskoláskorú, elsősorban roma gyerekek életében jelenlévő nehézségek leküzdésére a jövőben is segítő programok kidolgozását és megvalósítását tervezzük.

Munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása érdekében szervezetünk szolgáltatói kapacitásainak fejlesztésére, megerősítésére kiemelt figyelmet fordítunk.

Célunk a korábban megvalósított szakmai programjaink tapasztalatainak felhasználásával tevékenységeink továbbfejlesztése, melyhez folyamatosan keressük a forrásokat, pályázati lehetőségeket. A jövőben is további pályázatok kidolgozásával kívánjuk biztosítani folyamatos működésünket, szakmai fejlődésünket.

Hazai és Európai Unió projekt megvalósításával, partneri együttműködések során a non-profit szervezeti működés szakmai, infrastrukturális és szervezeti feltételrendszerének megteremtésére törekszünk.

Szervezetünk munkájával 2018. évben is jelentős részben hozzájárult a Szolnok városban élő halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghelyzetben élők életkörülményeinek javítását és társadalmi felzárkóztatását célzó intézkedésekhez.

A következő témakörökben végeztünk tevékenységet a fent nevezett célcsoport számára:

Projektjeink

EFOP-3.3.1-16-2017-00052

Elnevezés: Újvárosi Tanoda

Támogató: Emberi Erőforrások Minisztériuma EU Fejlesztések Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság

Időtartam: 2017.07.01. és 2018.12.31.

Összeg: 18.816.745,-Ft

Az „Újvárosi Tanoda” már ötödik alkalommal biztosít felzárkóztató lehetőséget Szolnok Déli Iparterületén élő többségében halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma származású diákok részére.

A tanodás gyerekek folyamatos, komplex személyiségfejlesztése, életpálya-építése, képzettségi szintjének növelése, illetve az iskolai sikeresség előmozdítása a cél, csökkentve a végzettség nélküli iskolaelhagyást. A tanodások és családjaik részére olyan eszközrendszerrel működtetünk, mely tanulás és szocializációs területen ad fejlesztő támogatást.

Fejlesztő-, művészeti foglalkozások, pályaeorientáció, kulturális programok biztosításával 30 hátrányos helyzetű tanulót vontunk be a projekttevékenységekbe.

Kiegészítő programjaink során kirándulással, színház- és mozi-látogatással, nyári táborral színesítettük a tanodás gyerekek életét. Workshopokat, valamint pótvizsga felkészítő foglalkozásokat szerveztünk.

A tanodás diákok szüleinek - a szorosabb együttműködés és a tanodai életbe való bekapcsolódás céljából - 12 fő részvételével tréninget szerveztünk.

TOP-6.9.1-15-SL1-2016-00001

Elnevezés: Komplex Telep II. – Törteli út környéki szegregátum társadalmi felzárkóztatást célzó fejlesztése

Támogató: Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Operatív Programok Irányító Hatóság

Időtartam: 2016. december 01 - 2019. január 31.

Összeg: 70.934.650,-Ft

A TOP-6.9.1-15-SL1-2016-00001 „Komplex Telep II. – Törteli út környéki szegregátum társadalmi felzárkóztatást célzó fejlesztése” elnevezésű projektben konzorciumi partnerként 2016. december-2019. január között folyamatos jelenlét típusú szociális munkát végeztünk és különböző képzések megvalósítását biztosítottuk a célcsoport részére: alapképzettségfejlesztés, környezetvédelmi ismeretek, lakókörnyezet karbantartás, tisztítás-technológiai szakmunkás, készségfejlesztő, egészségfejlesztő, motivációs és személyiségfejlesztő tréningek, továbbá varró/barkácsklub. A projekt célja az akcióterületen a szegénység, a társadalmi- és munkaerő-piaci hátrányok újratemelődének megállítása, a közösségi és egyéni szintű integráció, és az előző projekt keretében elért eredmények fejlesztésének biztosítása volt.

- Fogyasztási szegénységet kompenzáló étkeztetés az Újvárosi tanodában

Támogató: Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata

Időtartam: 2018.09.01. és 2018.12.31.

Összeg: 250.000,-Ft

Az Újvárosi Tanodába bevont gyerekek az iskolai elfoglaltságokat követően vesznek részt a tanodai szolgáltatásokban.

A gyerekek nyitvatartási időben, hétköznapokon 13:00 – 17:00 óra között, magyar nyelvi fejlesztés, szövegértés, matematika, reál tantárgyi fejlesztés, angol nyelv, informatika területen kapnak segítséget, tanulásmódszertan, pályaorientáció területén jutnak ismeretekhez, illetve személyiségfejlesztő-, élménypedagógiára épülő csapatépítő tréningeken vehetnek részt. Zene-tánc kézműves foglalkozások tartásával, sportolási lehetőséggel nyújtunk támogatást a szabadidő hasznos eltöltésére. Közösségi programok megvalósításával a gyerekek szociális kapcsolatrendszerét fejlesztjük.

A napi tanodai foglalkozások zárásaként uzsonnával járultunk hozzá a családi terhek enyhítéséhez az egészséges és választékos táplálkozás biztosításával.

A támogatási összeg felhasználásával az EFOP-3.3.1 projektünk által biztosított csekély összeget 24.-Ft/fő/nap egészítettük ki 104,16 Ft/fő/nap összegre. A támogatás által szélesebb skálán és tartalmasabban tudunk a célcsoport számára olyan élelmiszert vásárolni és adni uzsonnára, ami számukra a családi környezetben ritkán, vagy egyáltalán nem elérhető. A rendszeresen, napi szinten biztosított uzsonnával a tanodás gyerekek egészséges táplálkozásához, ezzel a jobb fizikai állapotuk eléréséhez járultunk hozzá.

3.3 Szolnoki Tankerületi Központ

Az oktatás-nevelés világa számára egyre felerősödő mértékű kihívást jelent a rendszer eredményességének és hatékonyságának problémái, illetve az oktatás társadalmi integráció támogatásában játszott szerepének való megfelelés.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13. pontja nevesíti a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók körét.

„Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.”

A Szolnoki Tankerületi Központ illetékességi körében 16 szolnoki székhellyel rendelkező köznevelési intézmény - 9 általános iskola, 3 gimnázium, 1 egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény, 1 kollégium, 1 alapfokú művészeti iskola, továbbá a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat - van.

Létszámadatok 2018. október 1. statisztika alapján:

Intézmény neve	Tanulólét szám/fő	Ebből szolnoki/fő	SNI tanulók/fő	BTMN tanulók/fő	Hátrányos helyzetű (HH)	Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)

Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	472	425	6	14	13	4
Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	736	678	28	28	17	11
Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	495	443	7	37	17	2
Szegő Gábor Általános Iskola	435	370	8	31	14	2
Szolnoki Bartók Béla Alapfokú Művészeti Iskola	413	nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns
Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola	530	476	33	66	40	20
Szolnoki II. Rákóczi Ferenc Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	394	363	12	16	35	1
Szolnoki Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola	525	476	14	37	29	10
Szolnoki Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	633	565	24	83	64	21
Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola	550	26	35	69	58	38
Liget Úti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola	219	121	219	0	23	34

Szolnoki Széchenyi István Gimnázium	601	391	13	19	7	2
Varga Katalin Gimnázium	580	437	8	5	14	7
Verseghy Ferenc Gimnázium	529	349	3	5	1	1
Szolnok Városi Kollégium	588	nem releváns	8	-	47	58

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szolnoki Tagintézménye (2017/2018. tanévben év végi Beszámoló alapján)

összes esetszáma:	3734	ebből	
gyógypedagógiai tanácsadás: korai fejlesztés és gondozás:			50,
szakértői bizottsági tevékenység:			596,
nevelési tanácsadás:			701,
logopédiai ellátás:			1269,
gyógytestnevelés:			1046,
kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása:			24,
iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás:			48.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók felzárkóztatásának, fejlesztésének speciális lehetőségét kínáló programok:

1. Arany János Tehetséggondozó Programok

Szolnok városában az Arany János Programok a programok indulásától kezdve több mint másfél évtizede sikerrel működnek.

A Szolnok Városi Kollégiumban (továbbiakban: kollégium) az Arany János Tehetséggondozó Program (továbbiakban: AJTP), és az Arany János Kollégiumi-Szakközépiskolai Program (továbbiakban: AJKSZP) a Varga Katalin Gimnáziumban (továbbiakban: Varga) AJTP program működik. A programok végrehajtása során a kollégium és a középiskolák (Varga és a két Szakképzési Centrum) szorosan együttműködnek.

A **programok célja**, hogy az AJKSZP-ban részt vevő tanulókat, nappali rendszerű iskolai oktatás keretében, kollégiumi ellátás biztosítása mellett államilag elismert szakképesítés megszerzését segítse.

Az AJTP-ben részt vevő tanulóknak gimnáziumi tanulmányaik mellett biztosítja a program a kollégiumi elhelyezését azért, hogy a felsőfokú tanulmányok folytatásához esélyt teremtsen.

Az Arany János Programok működését 5 tanévben vizsgáltuk. Ebben az időszakban, a két programban **206-235 fő középiskolás tanuló vett részt**. A létszámváltozás elsődleges oka a szakképzés átalakulása, hiszen a 2015/2016-os tanévben már nem volt 12. évfolyama a szakiskolai képzésnek. A 2013/2014-es és a 2014/2015-ös tanévben a szakképző iskolák a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működtek. Az AJTP-ben a

kiegyensúlyozottabbak a tanulói létszámok (133-151 fő közötti) az 5 tanévben. (1. számú melléklet)

Az összlétszámok mellett megvizsgáltuk a **lemorzsolódás** nagyságrendjét mindkét, futó programban. A programok esetében megállapítottuk, hogy a kezdő évfolyamhoz képest a magasabb évfolyamokon általában kevesebb a tanuló (AJKSZP-s tanulók esetében 4-5 fő, AJTP-s tanulók esetében 0-5 fő), illetve a tanév végén is mérhető enyhe 1-4 fős lemorzsolódás.

Mindkét **program kiemelt célja**, hogy a tanulókat programjuk szerint hozzásegítse a **szakma megszerzéséhez**, illetve a **sikeres érettségéhez, a felsőoktatásba való bejutáshoz**.

Az 5 tanévben megvizsgáltuk mindkét program kapcsán, hogy ezek az alapcélkitűzések, hogyan teljesültek.

Az **AJTP-s** tanulók esetében a **végzős tanulók mindegyike eredményes érettségi vizsgát** tett. Felsőoktatásba való bekerülésük hullámzó mértéket mutat 54-82% közötti. A többi végzős diák egyéb OKJ képzésben vett részt, illetve 3,4-31%-uk nem tanult tovább.

Emellett jogosítványt szerzett a végzős tanulók 83-100%-a, ECDL bizonyítványt 96-100%-uk, középfokú „C” típusú nyelvvizsgával rendelkezik 44-65%-uk, felsőfokú nyelvvizsgát tett 3 tanuló.

Az **AJKSZP-s** végzős tanulók közül az adott tanév május-júniusi vizsgaidőszakában **eredményes szakmai vizsgát** tett a tanulók 75-100%-a, későbbi vizsgaidőszakban 1-2 fő kivételével **mindenki eredményesen teljesített**. A tanulók 12,5-27%-a tanulmányait folytatta az érettségi megszerzéséért. A 2017/2018-as tanévben először fordult elő, hogy 3 AJKSZP-s tanuló ECDL –vizsgát abszolválta.

A tényadatok birtokában kijelenthető, hogy a **program alapvető célkitűzése megvalósult**, továbbá **jelentős az esélyteremtő ereje**. Köszönhető a kiszámítható pénzügyi kondíciónak, törvényi szabályozottságának, lassan két évtizedes működésének, s az ez idő alatt kialakult magas szakmaiságnak, szakmai hálózatosodásának.

Tanulói létszámok: (1. számú melléklet)

Intézmény	Program	A programban részt vevő összes tanuló (fő)				
		2013/2014.	2014/2015.	2015/2016.	2016/2017.	2017/2018
Szolnok Városi Kollégium	AJTP	149	145	151	140	133
	AJKSZP	86	70	64	66	73
Varga Katalin Gimnázium	AJTP	149	145	151	140	133
Összesen:		235	215	215	206	206

2. Komplex Instrukciós Program

„A speciális kooperatív ismeretelsajátítási program jellemzője, hogy alkalmazása során a **nevelés és oktatás kognitív, morális és affektív komponenseit egyformán** fontosnak tartja, vagyis a tudományos-intellektuális, társadalmi-állampolgári és a személyiségfejlesztésre irányuló célok közül egyiket sem helyezi előbbre a többinél. A módszer komplexitása a tanulók személyiségének fejlesztéséhez szükséges tevékenységek együttes alkalmazását jelenti.”

„A Komplex Instrukciós Program alkalmazása egyrészt **segíti a hátrányos helyzetű, tanulásban lemaradt tanulók felzárkóztatását**, másrészt a csoportfoglalkozások alatt a képességekben heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán

keresztül **lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési szabályokra történő felkészítésére**, a felszín alatt megbúvó **tehetségek kibontakoztatására** a sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásán keresztül.”

„A speciális munkaszervezés lehetőséget ad a **pedagógusnak** arra, hogy a feladatok megfelelő végrehajtása érdekében **megtanítsa a gyerekeket a csoporton belüli együttműködési szabályokra**. Ebben a speciális csoportmunka-szervezésben a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a **munkában való egyenrangú munkavégzésre és tudatosítsa**, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre.” *Forrás: Dr. K. Nagy Emese: KIP I-II.*

Eredetileg a San Franciscó-i Stanford Egyetemen fejlesztették ki, Magyarországon pedig a Hejőkeresztúri IV. Béla Általános Iskola alakította a magyar viszonyokhoz.

A KIP-et Szolnokon a Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola a városban elsőként 2016. márciusban vezette be minden osztályban, a programmal kapcsolatos feladatokat (bemutató órák, óravázlatok ellenőrzése, hospitálás megszervezése) Szappanos Józsefné intézményvezető asszony fogja össze. 2017. december 1-jén 3 évre elnyerték a Minősített KIP Iskola címet.

Az intézményben a KIP keretében az alábbi tevékenységek valósultak meg a 2017/2018. tanévben:

- minden osztályban szervezésre került KIP-es óra, az osztályok nagyobb részében teljesült a heti 2 vagy több, melyhez az iskola biztosította az anyagszükségletet,
- létrehoztak egy központi adatbankot, amelyen keresztül az érintett kollégák felhasználják mások vázlatait,
- az új pedagógusok képzését valósították meg,
- néhány osztályban használják a táblajátékokat, melynek nagy szerepe van a logika fejlesztésében,
- minden osztályban IKT eszközöket használnak, ezáltal a gyerekek IKT kompetenciái sokat fejlődött,
- folyamatos a figyelem felhívás az internet veszélyeire,
- munkaközösségi beszámolók az elért eredményekről,
- több osztályfőnök tartott szülőkkal közös KIP-es órát, illetve szülői értekezletet ilyen formában,
- rendszeresen bemutatják, kiállítják a tanulók alkotásait.

Külső kapcsolatok fejlesztése:

- 3 fővel részt vett az országos KIP Napon, konferencián,
- az iskola 6 pedagógusa 3 iskolát mentorál (Rákóczi falva, Kunszentmárton, Zagyvarékas),
- 2 fő pedagógussal bekapcsolódtak az országos KIP Egyesület alapításába,
- 8 fő pedagógus bekapcsolódott a Komlex Alapprogram (KAP) - melynek célja a végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása - képzésbe, ők ettől a tanévtől fejenként 2-3 KAP-os iskolát mentorálnak.
- igénybe vette az intézmény a Vodafone támogatását melynek keretében:
 - o Vlogger-sulit szerveztek 1 osztály számára Tábori Ádám vlogger és Bombera Krisztina műsorvezető közreműködésével,
 - o a versenyfeladatokat elvégezték, több díjat nyertek, pénzt, tablet töltő szekrényt, SMART táblát és 4 LEGÓ robotot,

- o Egy csoport budapesti hajókiránduláson vehetett részt.

3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók pályázati forrásokból történő támogatása

A Szolnoki Tankerületi Központ fenntartásában működő köznevelési intézményekben több EFOP konstrukció keretében valósítunk meg projekteket, melyek közvetlenül/közvetetten támogatják a Szolnok városban élő HHH társadalmi réteghelyzetben lévőket is.

Az EFOP-4.1.3-17 – „Az állami fenntartású köznevelési intézmények tanulást segítő tereinek infrastrukturális fejlesztése” konstrukció

A konstrukció keretében több szolnoki intézmény tanulást-segítő tereinek infrastrukturális fejlesztésére is sor kerülhetett:

Intézmény megnevezése	Támogatási összeg (Ft)
Varga Katalin Gimnázium	92 623 350
Szolnok Városi Kollégium	82 698 680
Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	94 995 018
Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	102 015 502
Szolnoki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola	20 025 765
Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola	27 742 630
Szolnoki Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	54 727 156

EFOP-3.11.1-17 „Szülő-Suli” - tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül” konstrukció

EFOP-3.11.1-17-2017-00027 azonosítószámú „Szülő-Suliba” hívogató – Tegyük együtt gyermekeinkért a Szolnoki Tankerületi Központ köznevelési intézményeiben ” című projekt

A támogatás összege és intenzitása:

A támogatás összege 80.000.000,- Ft, a támogatás 100% intenzitású.

A megvalósítás időtartama: 2017.11.01 – 2020.04.30.

A megvalósításban érintett intézményeink:

Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola

Öcsödi József Attila Általános Iskola

Szegő Gábor Általános Iskola

Tószegi Általános Iskola

Zagyvarékasi Damjanich János Általános Iskola

A projekt szakmai tartalma:

A megvalósításban részt vevő iskolák tartósan az alulteljesítő iskolák között vannak az országos kompetenciamérés tekintetében.

A pályázat célcsoportja:

A pályázat megvalósításába 81 lemorzsolódással veszélyeztetett gyermeket és szüleit, inaktív pedagógusokat, pedagógus-jelölteket, valamint 27 mentor pedagógust, s további legalább 30 pedagógust, valamint munkanélküli szülőket vonunk be.

A pályázat tervezésébe bevontuk a célcsoport egy részét, kérdőíves felmérést végeztünk a tanulók és a pedagógusok körében a veszélyeztetettséggel, szabadidős programokkal és szülőkkel kapcsolatban, melynek eredményeit a szakmai terv tartalmazza. A részletes programtervezésnél a szülőket is tervezzük megkérdezni.

A pályázat főbb tevékenységei:

A pályázati kiírás alapján a projekttevékenységeket 8 részre osztottuk, ezekben a projektelemekben a pályázati kiírásnak megfelelően kötelező, valamint választható tevékenységeket is terveztünk.

1. Egyéni fejlesztési terv készítése, mentorálás, felzárkóztatás és tehetséggondozás
2. Szülői programok
3. Egészségnevelés és mentálhigiénés programok szülőknek, gyerekeknek
4. Tájékoztató programcsomagok
5. Intervenciós módszerek fejlesztése – 5 iskolai módszertan kialakítása
6. A projektet megvalósító szakemberek képzése, fejlesztése, szupervíziója
7. Hálózatosodás, kapacitásfejlesztés, együttműködések fejlesztése
8. Eszközök és anyagok beszerzése a programelemekhez kapcsolódóan

Kiemelt része a programnak a szülők tájékoztatása, valamint a szülői programok is. A programok mindegyikéhez írásos anyagokat, szóróanyagokat, plakátokat is terveztünk. A pályázatban anyagköltségekkel számolunk (a foglalkozások anyagköltségei, valamint mentálhigiénés költségek).

EFOP-3.1.6-16 „A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése” konstrukció

**EFOP-3.1.1-16-2017-00026 azonosítószámú „Hinned kell, hogy a világ teveled is ékes”
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és tanulók minőségi ellátása a Szolnoki
Tankerületi Központban” című projekt**

A támogatás összege és intenzitása:

A támogatás összege 271.232.556,- Ft, a támogatás 100% intenzitású.

A megvalósítás időtartama: 2018.01.01 – 2020.07.31.

A megvalósításban érintett intézményeink:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Liget Úti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és
Készségfejlesztő Iskola

Révay György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola,
Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium

A projekt szakmai tartalma:

A EFOP-3.1.6-16 a köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése pályázatunk összeállításakor figyelembe vettük a 3. prioritás intézkedési elemeit. A részcélokon belül a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése, a hátránykompenzáció megkülönböztetett jelentőséggel bírnak. Az e célra tervezett tanulói programok a személyiség és képességfejlesztés, melyeket táborok alkalmával valósítunk meg. Pszichodramatikus, művészet terápiais önismeret fejlesztés, tanulásmódszertani program és sporttevékenységek szolgálják az én-erősítést. A koragyermekkorai nevelés, a korai fejlesztés-gondozás, a konduktív pedagógiai ellátás szintén prioritásként jelennek meg. Ez pedagógusok továbbképzésében, adekvát eszközök vásárlásában, a szülőkkel és ágazatközi partnerekkel való együttműködésben, használható segédanyagok fejlesztésében, szakmai műhelyek szervezésben realizálódik. A minőségi oktatáshoz való hozzáférés a többségi pedagógusok számára tartott workshopokban és az együttnevelést támogató segédanyagokban, szakmai konzultációkban valamint a beilleszkedési és magatartási zavarral küzdő gyermekek nevelését segítő, szülők és pedagógusok részére készített kiadványokban jelennek meg. A hálózatépítés, a tudásmegosztás mind a tagintézmények között, mind más megyék szakszolgálataival és ágazatközi szervezetekkel valósul meg.

A 2. rész cél C moduljában a köznevelési rendszeren belüli, illetve a munkaerőpiac irányába megjelenő "átvezetések" szerepelnek. Az egyes intézményfokok közötti átjárás zökkenőmentessé tétele érdekében, szülőknek, pedagógusoknak szóló kiadványok írása, közös rendezvények szervezése történik. Az Európai Fogycatékosságügyi Stratégia elemei a kommunikációs- és tartalmi akadálymentesítésben, a szűkebb és tágabb környezet érzékenyítésében, családi napokban, szülői programokban, középiskolások önkéntes munkájának igénybevételeiben jelenik meg.

A pedagógiai szakszolgálatok tevékenységközpontú működését támogatja a humánerőforrás fejlesztése, a szervezetfejlesztés, ami magába foglalja a tanulószervezetté válást, a belső tudásmegosztás módszereinek, kultúrájának kialakítását, éppen úgy, mint a hálózatépítést. IKT eszközök beszerzése lehetővé teszi a szakmai és adminisztratív feladatok végzését. Diagnosztikai eszközök vásárlása lehetőséget ad a képességek komplex állapotfelmérésére, a fejlesztőeszközök pedig a gyógypedagógiai és pszichológiai fejlesztésekre.

A súlyos és halmozottan sérült gyermekek ellátásában évek óta részt vesz a tankerületi központban működő két egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény. Az egyik intézmény szakalkalmazottai eddig csak otthoni ellátást végeztek, mivel intézményükben a feltételek nem voltak adottak (Tiszaföldvár-Homok). Az intézményen belül működő SHF ellátás tapasztalatával rendelkező másik tankerületi intézmény (Szolnok) módszertani tudását, eszközhasználati tapasztalatát e pályázat segítségével adja át a követő intézménynek. A belső ellátáshoz szükséges eszközök beszerzése, a feltételek kialakítása, a szülők meggyőzése és a környezet érzékenyítése pályázati segítséggel valósulhat meg. A fejlesztőiskola belső szolgáltatásként való szervezési folyamatát a jó gyakorlat kiadványban tervezik összefoglalni és szélesebb körben terjeszteni. Az eszközök beszerzésében jelentős a Snoezelen szoba felszerelése. Ez vonzerő lehet a szülők részére, akiket meg kell győzni a fejlesztő iskola előnyeiről.

Az SHF intézményen belüli, csoportszervezésű ellátásában évek óta résztvevő szakmai közösség tudását és tapasztalatát jó gyakorlatok, segédanyagok átadásával, műhelymunkák tartásával és eszközhasználati bemutatóval tervezik továbbadni. A pedagógusok mentorhálózat létrehozását és működtetését tervezik. Rendezvényeik között testvérprogram, kapcsolatépítő workshop, nyílt óra és bemutató foglalkozás, szülőcsoportok szerepelnek. Szakmai önfejlődésüket akkreditált továbbképzésekkel valósítják meg, melynek prioritása a kommunikáció és speciális mozgásfejlesztés témaköre.

A két EGYMI utazó gyógypedagógusai módszertani segédanyag készítését, az integrált tanulók tudásának mérésére alkalmas eszközök kialakítását, egy jól hozzáférhető feladatbank

létrehozását tervezik. Az egységes mérés és értékelés célja az utazótanárok fejlesztési terveinek egységes készítése, beavatkozási standardként kerülne használatba. A tervezett szakmai dokumentumok előállításával a minőségi integrációt, a sajátos nevelési igényű gyerekek esélyteremtését kívánják elérni. Ugyanezen célt szolgálják a pedagógus-, szülő érzékenyítő programok. Az utazó gyógypedagógusok továbbképzése új fogyatékosági csoport ellátásához (autisták) szükséges szakértelem bővítését tenné lehetővé. Az ellátás feltételeinek javítására korszerű informatikai eszközöket szereznek be.

EFOP-3.2.5-17 „Pályaorientáció, kiemelten az MTMI készségek és kompetenciák fejlesztése a köznevelés rendszerében” konstrukció

EFOP-3.2.5-17-2017-00038 azonosítószámú "MI A PÁLYA?" - Pályaorientáció a Szolnoki Tankerületi Központban” című projekt

A támogatás összege és intenzitása:

A támogatás összege 100.000.000,- Ft, a támogatás 100% intenzitású.

A megvalósítás időtartama: 2017.11.01 – 2019.10.31.

A megvalósításban érintett intézményeink:

A Szolnoki Tankerületi Központ fenntartásában működő köznevelési intézmények.

A projekt szakmai tartalma:

A pályaorientációhoz kapcsolódó, elsősorban az általános iskola és gimnázium 1-12. évfolyamos tanulóinak szóló, kiemelten a MTMI területek népszerűsítésével egybekötött programok, rendezvények, szolgáltatások megvalósítása.

A projekt legfontosabb partnerei egyben *a projekt célcsoportjai* is: a Szolnoki Tankerületi Központ fenntartásában lévő valamennyi általános iskola, gimnázium, (így a Szolnoki Tankerületi Központ fenntartásában működő Szolnok megyei jogú város területén működő általános iskolák és gimnáziumok is), valamennyi egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény általános iskolás tanulói, az érintett tanulók szülei, valamint a program keretében a célcsoporttal foglalkozó pedagógusok, a pedagógiai szakszolgálat pályaválasztással foglalkozó dolgozói. Együttműködő partnerek továbbá a megyében pályaválasztással foglalkozó más intézmények, illetve a projektbe bevont piaci szereplők.

EFOP-3.3.5-17 „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása” konstrukció

EFOP-3.3.5-17-2017-00010 azonosítószámú „Százszorszép bokréta” című projekt

A támogatás összege és intenzitása:

A támogatás összege 70.699.728,- Ft, a támogatás 100% intenzitású.

A megvalósítás időtartama: 2018.03.01 – 2019.08.31.

A megvalósításban érintett intézményeink:

Martfűi József Attila Általános Iskola,
Szajoli Kölcsey Ferenc Általános Iskola,
Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola,

Újszászi Vörösmarty Mihály Általános Iskola

A projekt szakmai tartalma:

A projekt keretein belül az EFOP-3.3.5-17 konstrukció célrendszeréhez igazodva és az EFOP-3.2.15-VEKOP-17 kiemelt projekt keretében fejlesztett oktatási és képzési tartalmakra építve az alábbi 5 *fejlesztési célt* tűztük ki a fejlesztésbe bevont feladat ellátási helyek tekintetében:

1. Az intézmények oktatási szervezetének, tanulószervezési platformjainak továbbfejlesztése.
2. Az egész életen át tartó tanulás kompetenciáinak iskolai fejlesztésének megalapozása.
3. A tanulók alapkészségeinek és kulcskompetenciáinak fejlesztése.
4. A köznevelés intézmények hátránykompenzációs szerepének erősítése.
5. Az intézményekben alkalmazott non-formális és informális szolgáltatások fejlesztése.

A bentlakásos és napközis tematikus tanulási alkalmak megszervezésének és megvalósításának időszaka 2018. és 2019. év júniusának 3-4. hete. A felkészülési időszakban került sor a bevont pedagógusok és önkéntesek felkészítésére, az EFOP-3.2.15-VEKOP-17 támogató rendszerének megismerésére, valamint a szervezési tevékenység előkészítésére.

EFOP-3.3.7-17 „Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a köznevelési intézményekben” konstrukció

EFOP-3.3.7-17-2017-00027 azonosítószámú „Kreatív közösségi iskolák létrehozása élménypedagógiai és projekt módszerekkel” című projekt

A támogatás összege és intenzitása:

A támogatás összege 75.000.000,- Ft, a támogatás 100% intenzitású.

A megvalósítás időtartama: 2017.11.01 – 2019. 11.01.

A megvalósításban érintett intézményeink:

Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Cibakházi Damjanich János Általános Iskola

Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

A projekt szakmai tartalma:

A projektet a Szolnoki Tankerületi Központ 3 iskolája valósítja meg. A projektben azokat az iskolákat választottuk ki a fejlesztésre, amelyek országos szinten is bizonyították már innovációs képességeiket. A projektbe bevonjuk a Szolnoki Városi Óvodákat, valamint a Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskolát is.

A pályázat egyik legfontosabb célkitűzése a közösségi terek megvalósítása: a tervezésbe mindhárom iskola bevonta a gyerekeket is, a tanulói közösségi igényeket gyermekrajzok segítségével alkottuk meg. A kérdőíves felmérés alapján a tematikus keretrendszer kifejlesztése során az alábbi területeket valósítjuk meg:

2. *a problémamegoldó gondolkodás és a kreatív készségek fejlesztése, pl. „szabaduló szoba” logikai-, társas- és táblajáték tematikák elkészítése* – a Szandaszőlősi Általános Iskola gondozásában tanulás – támogató programcsomag készítése, mely a tanulástámogatás mellett az óvoda – iskolai átmenetet, a 4 – 5. osztály közötti átmenetet, valamint a 6 – 7. osztály

átmenetet is támogatja majd. Ezt a tananyagot a másik két iskola is beépíti, mindegyik iskola saját témafókuszán keresztül az átmenetek kezelése lesz a közös a három fejlesztésben.

3. a társadalmi és globális felelősségvállalást, környezettudatos magatartást és a fenntartható gazdálkodással kapcsolatos ismeretek megszerzését támogató programok (iskolai ökokertek létrehozása, fejlesztése, ökotermékek feldolgozása, stb.) – a Cibakházi Damjanich Általános Iskola gondozásában ökokertek létrehozása és fejlesztése, valamint kapcsolódó ökotermékek készítése lesz a fókusz.

5. innovációs műhelyek kialakítása az iskola pedagógiai eszköztárának bővítésére, kiemelten élménypedagógiai módszerek fejlesztésére és bevezetésére – a Kassai Úti Általános Iskola gondozásában Art Club létrehozása – komplex művészeti eszköztár segítségével.

A projekt célja: Szolnok és térsége három iskolája olyan módszertani fejlesztéseket hajtson végre, amely hozzájárul a projekt alapú oktatás és az informális tanulási lehetőségek kiszélesítéséhez. Mindezen fejlesztéseket az iskolák kipróbálják, hozzáférhetővé teszik a többi intézmény részére, a tananyagok egységes keretrendszerben elérhetővé válnak a projekt során internetes felületen is. A terjesztés kiemelt eleme a projektnek, ezért a tananyagok hozzáférhetőségét olyan szoftver segítségével biztosítjuk, amely elérhetővé válik bármelyik magyar köznevelési intézmény számára online formában is, de internet hiányában le is tölthető. Együttműködő partnerünk ebben az Oktatási Hivatal, mely a tavaszi jó gyakorlatok rendezvényeiben teret ad a fejlesztéseknek, emellett az intézmények meghirdetnek olyan alkalmakat is, amikor az intézményekbe látogatva más iskolák is megismerhetik a fejlesztések eredményeit. A projektben kiemelt szerepe van a szülők, nagyszülők bevonásának, minden iskola tervezett családi délutánokat, a szülőkkel közösen megvalósítható otthoni játékokat.

A Szolnoki Tankerületi Központoz tartozó szolnoki székhelyű köznevelési intézmények hazai pályázati programjai 2018. évben:

Az **Útravaló Ösztöndíjprogram** 2005 óta működik. Az Útravaló Ösztöndíjprogram „Út a középiskolába” és „Út az érettségéhez” esélyteremtő alprogramjai a korábbiakban hazai forrásból valósultak meg. Az elmúlt években a Széchenyi 2020 program európai uniós forrásaiból kerül támogatásra „Ösztöndíj és mentorálási támogatás hátrányos helyzetű tanulóknak – Útravaló ösztöndíjprogram” (EFOP-3.1.4-VEKOP/15) néven a fenti két alprogram.

Az Útravaló Ösztöndíjprogram alprogramjaiként az **„Út a középiskolába”** és az **„Út az érettségéhez”** esélyteremtő alprogramok a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítése kapcsán meghatározó elemek a hazai felzárkóztatási programok között. Az esélyteremtő ösztöndíjprogramok hozzájárulnak a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez, a hátrányos helyzetű tanulók végzettségi szintjének növeléséhez. Az ösztöndíjprogramok nem csupán pénzbeli támogatásra fókuszálnak. Az Útravaló ösztöndíjprogram („Út a középiskolába”, „Út az érettségéhez”) olyan **komplex szolgáltatást** nyújt, amelyben a hátrányos helyzetű/halmazottan hátrányos helyzetű tanulók, köztük roma gyerekek/ fiatalok **nemcsak a tanulmányi előmenetelben, hanem személyiségük fejlesztésében, motivációjuk és önértékelésük erősítése** terén is magas színvonalú támogatást kapnak szakmailag felkészült mentorok bevonásával. A szolnoki székhelyű köznevelési intézmények közül többen pályáztak eredményesen hátrányos helyzetű tanulóik mentorálására.

Az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekéért Alapítvány által meghirdetett Erzsébet Táborkeretein belül **Napközi Erzsébet-táborban** 2 szolnoki intézmény 1-8. évfolyamos tanulói vehettek részt. A minőségi, élmény alapú, gyermekcsoportok számára elérhető táborok célja, hogy az Alapítvány által szakmailag irányított, helyi napközi-táborokban részt vevő gyermekek

közös élményekkel és örök emlékekkel gazdagodjanak. Kiemelt cél, hogy a Magyarország területén élő hátrányos helyzetű tanulók közösségei lakóhelyükön is hozzájuthassanak az Erzsébet Táborok táboroztatási szolgáltatásához.

A Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola 145 tanulója 15 pedagógus segítővel valósította meg 2.610.000 Ft támogatásból a Kisherceg napközis tábort 2018 júniusában.

A Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola Kincsesláda elnevezésű napközi tábort az Alapítvány 450.000,- Ft támogatásban részesítette, mely 25 tanuló és 2 segítő táboroztatására vonatkozott.

Az Alapítvány az Erzsébet Táborok keretein belül meghirdetett **nyári Élménytáborokban** szintén két szolnoki intézmény tanulói vehettek részt. A minőségi, élmény alapú táborok célja, hogy az Alapítvány által biztosított táborokban részt vevő 1-11. évfolyamos gyermekek közös élményekkel és örök emlékekkel térjenek haza. Kiemelt cél, hogy a Magyarország területén élő hátrányos helyzetű tanulók közösségei is hozzájussanak az Alapítvány táboroztatási szolgáltatásaihoz.

A Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola diákjainak balatoni táborában 30 diák vehetett részt, 3 pedagógus járult hozzá az élménydús nyaraláshoz.

A Szolnoki Körösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 3 élménytábori programjával is eredményesen pályázott. Az intézmény 83 tanulója 7 pedagógus kísérelével június közepétől július közepéig 3 turnusban vehetett részt az Alapítvány fonyódligeti és zánkai táborhelyein.

A **Határtalanul! Program** pályázatok célja a magyarországi köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részesülő 7. évfolyamon tanuló– Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyarlakta területeire irányuló tanulmányi kirándulásának támogatása, valamint Magyarország és Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyar tannyelvű vagy magyar tagozattal/osztállyal rendelkező középiskolaiban tanuló diákok közösségi együttműködésének támogatása.

Érintett szolnoki intézmények száma: **8**

Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Szegő Gábor Általános Iskola

Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola

Szolnoki II. Rákóczi Ferenc Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Szolnoki Körösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Int.

Verseghy Ferenc Gimnázium

Pályázatok száma: **12 db**

Elnyert összeg: **37 417 975 Ft**

Utazó diákok száma: **559 fő**

Úticél: Erdély 11 út, Délvidék 1 út

A **Nemzeti Tehetség Program** pályázatok célja tehetséggondozó programok támogatása

Érintett szolnoki intézmények száma: **5**

Pályázatok száma: **8 db**

Művészeti: **3**

Tanulmányi verseny: **2**

Matematikai, természettudományos: **2**

Komplex tehetséggondozás: 1
Elnyert összeg: 9 400 000 Ft

A **Nemzeti Kulturális Alap** több felhívására pályáztak szolnoki iskolák. A már működő kórusok támogatására irányuló pályázat keretében a Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola és a Versegly Ferenc Gimnázium részesült támogatásban összesen közel 600 eFt összegben, a Varga Katalin Gimnázium pedig új kórus alapítására kapott 450 eFt támogatást. A pályázatok keretében a kórusok működéséhez szükséges eszközbeszerzés, valamint a kórus tagjainak kirándulása valósult meg.

A Szolnoki Bartók Béla AMI több NKA felhívás keretében részesült támogatásban. A III. Nyári Vonós Mesterkurzusra, 26 éve működő Big Band Zenekarának támogatására és az iskola tanáraiból álló vonósnégyes Testközelben a vonósok Interaktív zenei-élmény-óra koncertsorozatára kapott pályázati forrást 1.150.000,- Ft összegben.

A Tempus Közalapítvány által kezelt **Erasmus programok** keretében a Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, a Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola és a Versegly Ferenc Gimnázium valósít meg külföldi mobilitásokat. A szakmai programok megvalósítására összesen közel 62.000 EUR támogatást kaptak az intézmények.

3.4 Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola

A szolnoki Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola dolgozói közössége missziós elkötelezettséggel, társadalmi felelősségvállalással végzi nevelő-oktató és támogató munkáját a város déli területén a közel 160 hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekkel.

Az intézmény fenntartója és vezetése céltudatos együttműködést alakított ki azokkal az intézményekkel és szervezetekkel, amelyek a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégián alapuló Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs céljainak megfelelően támogatják a halmozottan hátrányos helyzetű emberek, családok életkörülményeinek javítását, társadalmi felzárkózását.

A Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola 361 000 Ft-ot pályázott sikeresen SZMJV Önkormányzata Integrációs Munkacsoport támogatására, amely összeggel lehetővé vált az óvodában a gyermekek komplex személyiségfejlesztése mozgáskotta módszerrel, egyéb sporttevékenységekkel.

Óvodánkban kiemelt programként indítottuk be 2018 januárjától a Mozgáskotta komplex fejlesztő mozgásos foglalkozásokat. SZMJV Önkormányzata az Integrációs Alapból szakfeladati támogatásként segítette hiányzó eszközkészleteink beszerzését, így ettől a nevelési évtől már a módszer teljes metodikai elemeit felhasználva fejleszthetjük óvodás gyermekeink készségeit, képességeit, személyiségét. A gyermekek szívesen vesznek részt a foglalkozásokon, a terveknek megfelelően fejlődnek. Munkánk eredményességét a Katolikus Pedagógiai Intézet szervezésében egy országos szakmai nap keretében mutatjuk be az érdeklődő óvodapedagógusoknak.

Az általános iskolában megvalósulhatott a tanulói kompetenciafejlesztés interaktív taneszközökkel, digitális tananyagokkal. Az eszközök beszerzésével teljes programjainkat a pályázati időszakon túl is folytatjuk.

Az integrációs program 2. pontjával összhangban segítjük óvodásaink mozgásban gazdag életmódjának kialakítását. Ehhez kapcsolódóan heti két alkalommal visszük a nagycsoportosainkat ovi-foci foglalkozásokra az általános iskolánk tornatermébe.

Az Integrációs Program 3/c feladatával összhangban óvodánkban már 3 éve emelt szinten tartjuk a vizuális, művészeti foglalkozásokat. Ennek keretében minden gyermek minden nap valamilyen vizuális, kreatív alkotást készíthet.

A Szolnoki Görögkatolikus Parókia és a Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány közös pályázatának támogatásával, heti rendszerességgel vehetnek rész óvodásaink kutyaterápiás foglalkozásokon.

Továbbra is együttműködünk az Oktatási Hivatal által szervezett, az EFOP-3.1.3-16-2016-00001 „Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása” című kiemelt projekt megvalósításában. Ebben a projektben 4 olyan óvodával tartjuk folyamatosan a kapcsolatot, akik hasonlóan hozzánk, zömében hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkoznak. Tapasztalatainkat rendszeresen megosztjuk. A projekthez kapcsolódóan több szülővel közös programot szerveztünk, bővítettük projektpedagógiai eszköztárunkat.

Az intézmény részt vesz az Európai Unió újabb pályázatában, amelyben az EFOP – 3.1.5.-16-2016-00001 A „tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” történik. Ennek keretében 2018-ban nevelői továbbképzésekkel, jó gyakorlatok megismertetésével, fejlesztő játékok biztosításával támogatják a lokális társadalmi integrációt.

A TOP-6.9.1 – 15-SLI-2016-0001 azonosító számú, „Komplex Telep II. - Törteli út környéki szegregátum társadalmi felzárkózást célú fejlesztése” pályázat keretében egy millió forint összegben 4 program valósult meg intézményünkben: színházlátogatás, két tanulmányi kirándulás Nyíregyházára, Budapestre és egy múzeum pedagógiai program.

A WOCT-UMEC World Union of Catholic Teachers, A Keresztény Tanárok Világszervezete támogatásával 328 000 Ft-ot fordíthattunk a 40 hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek tanulmányi kirándulására a debreceni Metropólia Központ és Roma Szakkollégiumba, Hodászra és Máriapócsra.

Az intézmény fenntartója támogatásával hagyományörző rendezvényen vehetett részt az intézmény közel 160 gyermeke, valamint immár hagyományosan több mint 40 felnőtt és gyermek elutazhatott a máriapócsi gyermekbúcsúra. 40 óvodás és 6 szülő először vehetett részt a Jászberényi Állatkert pingvinsétáltatásán. 60 óvodás gyermek a szolnoki Nefag vadsparkban nézhette meg az állatokat.

Fenntartói pályázat révén nagy előrelépés történt a gyermek - és tanulóbarát környezet fejlesztésében. 5 062 000,- Ft értékben új gyermekbútorok, korszerű tanulói bútorok, informatikai eszközök beszerzésére is sor került.

A „Játék határokkal” Szerencsejáték-függőségi prevenciós program a szolnoki Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskolában a 2018-as évben megvalósult. Ehhez kapcsolódóan a Humán Kft., mint támogató 450 000 Ft-ot biztosít intézményünk részére.

A támogatás célcsoportja a szolnoki Szent Tamás Görögkatolikus Általános Iskola gyermekközössége. Az intézmény 90 tanulója Szolnok déli iparterület, annak is a szegregált, gazdaságilag és kulturálisan leszakadó részén él. Családjaikkal ingerszegény környezetben élnek.

Többségében számítógéppel, internetkapcsolattal nem rendelkeznek. Személyiségük fejlesztése, szociokulturális hátrányaik csökkentése és eredményes iskolai teljesítményük érdekében szükségesek a modern infokommunikációs eszközök, amelyekkel megpróbáljuk a

tanulók motiválását erősíteni, személyes kompetenciáikat fejleszteni. A pénzösszeget modern, informatika eszközök, projektorok beszerzésére fordítottuk.

A MÖSZ támogatásával a Kapaszkodó program keretén belül kézműves foglalkozások szervezése, ünnepi előkészületek valósultak meg, amelyeken a gyermekek esztétikai fejlesztése, kommunikációs képességeinek és kézügyességének fejlesztése történt.

A MÖSZ közvetítésével, az E-ON támogatásával minden óvodás gyermekünk óvodai kezdési csomagot kaphatott.

3.5 SZKTT Humán Szolgáltató Központ

Hazai vagy EU forrás elnyerésére benyújtott és/vagy megvalósított projektek megnevezése, célja, támogatás összege, kimeneti indikátorai

EFOP-3.2.9-16-2017-00077 Talentum projekt

Cél: Óvodai és iskolai szociális segítő munka bevezetése, szakmai tartalmának kidolgozása.

A jelzőrendszeri feladatok erősítése, intézményi gyermekvédelmi tevékenység fejlesztése.

Érintett: 19 köznevelési intézmény kb. 5250 gyermeke, tanulója

Támogatás összege: 38.386.706 Ft

A programidőszak: 2018. január 15- 2019.július 19.

A Humán Szolgáltató Központ együttműködési megállapodással rendelkezik a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal, mely megállapodás keretében hétköznapiokon, két telephelyen kiegészítő étkezést biztosít hajléktalan emberek részére.

2018-ban a nappali melegedőben naponta 20, az átmeneti szálló és éjjeli menedékhelyen átlagosan 44 adag előre csomagolt étel került kiosztásra. A két helyszínen összesen 15.988 adag ételkészítésből 217 ügyfelünk részesült.

Az intézmény az ételkészítés csomagok kiosztása mellett vállalta a program megvalósításával kapcsolatos adminisztrációt és adatgyűjtést is. Ez utóbbi körbe tartozik a hónap utolsó étkeztetési napján ellátásban részesült ügyfelek sajátosságainak felmérése.

A célcsoporti sajátosságok mérése a nyilvántartási rendszer adatai alapján, szubjektív szempontok figyelembevételével történik. A számítás statisztikai adatokon nyugvó, becslés alapú, azaz a célorientált adatszolgáltatáshoz a munkatársak megfigyelései, tapasztalatai szükségesek.

Az alábbi táblázat a havonkénti adatokat tartalmazza:

2018.	65 évesnél idősebb	Nő	Fogyatékkal élő	Magukat kisebbségi célcsoportba soroló igénybevevők, bevándorolt, letelepedett hontalan, menekült vagy oltalmazott státusszal rendelkezők
január	6	17	7	17
február	7	15	9	18
március	8	21	11	17
április	8	19	16	16
május	9	15	10	17
június	8	17	12	16
július	8	18	13	13

augusztus	9	16	13	17
szeptember	9	15	12	20
október	10	16	17	16
november	7	14	14	12
december	7	14	20	14
Havi átlag	8	16	13	16

A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Programról (RSZTOP):

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők számának csökkentését, a szegénység újratermelődésének megakadályozását, a közszolgáltatások, társadalmi-gazdasági javak egyenlő esélyű hozzáféréseinek javítását, a társadalmi összetartozás erősítését. Összhangban a Partnerségi Megállapodásban foglaltakkal, a cél elérését, a Kormány, az Európai Strukturális és Beruházási Alapokból megvalósítani tervezett beavatkozások mellett, a RSZTOP keretében tervezi elősegíteni, a Hajléktalanokért Közalapítvány bevonásával.

Az RSZTOP program célja megfelelő minőségű, tápláló és vitaminokban gazdag élelem biztosítása napi rendszerességgel hajléktalan emberek (hajléktalanok átmeneti szállásán élők, éjjeli menedékhelyen alvók, nappali melegedőt használók, utcán, közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyen élők, elsőként lakhatásban élők) részére.

A közalapítvány részt vesz a program végrehajtásában, és ennek megfelelően támogatási szerződést kötött a „Közterületen élők számára természetbeni juttatás biztosítása” elnevezésű, RSZTOP projekt megvalósítása érdekében. A támogatási szerződésben foglaltak értelmében a közalapítvány 2020. december 31-ig munkanapokon, országosan átlagosan 4.000 hajléktalan ember részére biztosít napi egyszeri étkezést a Projekt keretében.

A közalapítvány a Projektet együttműködő partnerekkel valósítja meg, amely szervezetek intézményeiben megvalósul az élelmiszerek kiosztása a közterületen élő hajléktalan személyek részére. Az együttműködő partnerek kötelesek a beszerzésre került élelmiszerek célcsoport részére történő kiosztására, valamint a projekt megvalósításához kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására.

Konzorciumi, közreműködői vagy szervezetközi együttműködésben megvalósult szervezeti programok, azok eredményei

2018-ban a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat szolgáltatásait igénybe vevő cigány/roma nemzetiségű szolnoki lakosok becsült száma 480 fő.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata által elnyert TOP-6.9.1-15-SL1-2016-00001 Komplex Telep II. projektben a konzorciumi partner FOCENOSZ megbízásából az SZKTT Humán Szolgáltató Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat 5 szociális munkás munkatársa vett részt. Feladatuk több részből tevődött össze. A Törteli út környéki szegregátumban élők társadalmi felzárkóztatása érdekében az érintettek bevonását, együttműködési megállapodások megkötését, állapotfelmérést, problémafeltárást, mentorálást végeztek. Egyénre szabott fejlesztési és szolgáltatási terveket készítettek. Családban felmerülő pszichés és mentális problémákat kezeltek. Szociális szolgáltatásokat szerveztek. A mentorálásba bevont személyek száma 115 fő volt. Az év elején a folyamatos toborzások tekintetében megszólításra kerültek további célcsoporttagok.

Az EFT elkészítésénél érvényesítendő szempont volt, hogy a bevont célcsoporttag családtagjai is részesüljenek a fejlesztések eredményeiből.

A gondozott családban élő gyermek veszélyeztetettsége esetén a szociális munkásoknak, több ízben is hatósági intézkedést kellett foganatosítani. (javítóintézeti elhelyezés, védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés után nevelőszülőkhöz kerültek a gyermekek)

Tréningeket 7 alkalommal tartottak a kollégák 105 fővel (átfedés). A projekt keretén belül a Csillag -Cserhaj Szolgáltatóházban folyamatos szociális munkás jelenléte biztosított minden munkanapon.

Az intézmény/szervezet által a foglalkoztatottság növelésében végzett fejlesztései, (köz)foglalkoztatási és oktatási-, képzési projektjei, eredményei, célcsoport létszámok

A foglalkoztatottság növelésében végzett (köz)foglalkoztatási tevékenységünk az alábbi paraméterekkel írható le: 2018-ban 4 fő közfoglalkoztatottunk volt, melyből 3 fő a Biztos Kezdet Gyerekházban látott el segítő, takarító és udvaros tevékenységeket, míg 1 fő a Humán Szolgáltató Központ egyéb telephelyein takarító feladatokat. Mind a 4 fő szegregált területen él.

A korai beavatkozást középpontba helyező, tanulási hátránykompenzációt vagy továbbtanulást segítő (BK Gyerekház, Tanoda) programok tárgyidőszaki eredményei

Az SZKTT Humán Szolgáltató Központ, a gyermekjóléti alapellátások biztosítása során Biztos Kezdet Gyerekházat működtet.

Közösség számára szervezett programok:

Program megnevezése	Részvevők száma	Cigány/roma nemzetiségű résztvevők száma
Alláskeresési tanácsadás a FIT közreműködésével	10 fő	5 fő
Ifjúsági játszótér-vetélkedő	13 fő	13 fő
Családi nap-Cserhaj-kézműves foglalkozás	17 fő	17 fő
Gyereknapi	34 fő	32 fő
Ujvárosi családi nap-kézműves foglalkozás a Szent Tamás Görögkatolikus Általános Iskolában	39 fő	18 fő
Háztartási balesetek-tanácsadás	15 fő	6 fő
Kutyás bemutató	14 fő	11 fő
Szolnok Napja kézműves foglalkozás	78 fő	
Őszi ifjúsági játszótér, kézműves foglalkozás	9 fő	8 fő
Mikulás ünnepség	32 fő	29 fő
„Játék szenvedély helyett” adventi játszótér	10 fő	10 fő

2018-ban a Gyerekház szolgáltatásait 20 kisgyermek illetve családja vette igénybe, ebből 19 fő cigány/roma nemzetiségű kisgyermek.

A célcsoporttal való speciális tanácsadásokat, fejlesztéseket 1 fő védőnő, 1 fő gyermekorvos, 1 fő konduktor, mint külső szakember biztosította.

Számos közösségi programot szerveztünk a gyerekházias családoknak, melyek többsége valamilyen ünnephez kötődik, ilyenek voltak a következők:

Programok	Résztevők száma
Bábműsor, kézműves foglalkozás	14 fő
Farsang	20 fő
Húsvét	23 fő
Föld napja, kertészkedés, bográcsozás	15 fő
Anyák napja	19 fő
Roma gasztronómia nap I.	13 fő
Tisza-parti kirándulás	12 fő
Sétahajózás a Tiszán	19 fő
Gyümölcsöző-szüret	15 fő
Roma gasztronómia nap II.	16 fő
Márton nap	17 fő
Karácsonyi ünnepség	24 fő

A közösségi programokon kívül szerveztünk ruhabörzét, szükség esetén ügyintézési segítséget nyújtottunk, valamint mosási lehetőséget biztosítottunk a családok számára, amit 4 fő vett igénybe.

Az Integrációs támogatásból 2 alkalommal csecsemő elsősegély tanfolyamot szerveztünk a területen dolgozó, kisgyermekkel foglalkozó szakemberek számára, valamint a gyerekházba járó szülők számára. Résztevők száma összesen 15 fő volt.

3.6 „MUSZOL Kft.

Konyhakerti és kisállattartási szociális földprogram keretében végrehajtott kiskert program

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt Konyhakerti és kisállattartási szociális földprogram keretében végrehajtandó kiskert programban 21 fő vett részt. Ők azok, akik vállalták, hogy saját kertjükben, szakmai segítséggel, konyhakertet alakítanak ki. Az ehhez szükséges vetőmagot és palántát a program biztosította.

A résztvevő személyek elméleti oktatásban is részt vettek.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 600.000 Ft-ot, Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata pedig 500.000 Ft-ot biztosított a program sikeres megvalósításához.

„Komplex Telep III.-Törteli út környéki szegregátum infrastrukturális fejlesztése”

A „Komplex Telep III.-Törteli út környéki szegregátum infrastrukturális fejlesztése” tárgyú projekt, már 2017-ben elindult, de csak 2018. tavaszán fejeződött be. A program keretén belül területelőkészítési és az ahhoz kapcsolódó hulladék elszállítási feladatokat végeztük két ütemben.

A II. ütemben a területen keletkezett kommunális hulladék begyűjtése, elszállítása a projekt fejlesztési területéről, a gyomnövényzet, illetve hajtások, sarjak kivágása, elszállítása, az épület bontását követően a területen maradt építési anyagok begyűjtése, elszállítása volt a feladatunk.

Az időközben „újratermelődött” vagy a felszínre kerülő, megközelítőleg 18-20 m³ hulladékot összegyűjtöttük és elszállítottuk.

PÁLYÁZAT	IDŐTARTAM	TÁMOGATÁS MÉRTÉKE	ELNYERT TÁMOGATÁS	ELNYERT KÖZVETLEN KÖLTSÉG	NAPI MUNKAI DŐ	TÁMOGATOTT LÉTSZÁM	FELVETT LÉTSZÁM	MEGKÖTÖTT SZERZŐDÉSEK SZÁMA
93 fős foglalkoztatás	2017.03.01-2018.02.28	100%	102 764 712 Ft	12 869 511 Ft	8	93	123	126
102 fős foglalkoztatás	2018.03.01-2018.06.30	100%	37 236 172 Ft	3 723 236 Ft	8	102	67	67
Családi gazdálkodó 19 fős KÉPZÉS	2018.01.29-2018.10.26	100%	11 531 119 Ft	0 Ft	8	19	19	19
Családi gazdálkodó 6 fős KÉPZÉS	2018.07.01-2018.10.26	100%	2 077 470 Ft	0 Ft	8	6	6	6
Diákfoglalkoztatás	2018.06.18-2018.08.31	100%	1 281 430 Ft	0 Ft	8	(4x5fő) 20	14	17
89 Fős foglalkoztatás	2018.07.01-2019.02.28	100%	65 166 528 Ft	6 513 693 Ft	8	89	50	50
ÖSSZESEN			220 057 431 Ft	12 869 511 Ft		329	279	285

3.7 Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány

A hazai vagy EU forrás elnyerésére benyújtott és/vagy megvalósított 2018. évi projektek megnevezése, célja, támogatás összege, kimeneti indikátorai;

Pályázati azonosító: EFOP-1.3.5-16-2016-00522

Program címe: Társadalmi szolidaritás és családi erőforrások növelése mentálhigiénés programok által

Megvalósítás időtartama: 2017.03.01- 2020.06.30.

Elnyert támogatás: 24 671 873 Ft

Helyszín: Jász-Nagykun-Szolnok Megye

Kimeneti indikátor: 7.500. fő elérése és 100 db rendezvény megvalósítása

A projekt célja: A projekt általános célja a családi életre nevelés és a társadalmi szolidaritás elérése.

A pályázati program kiemelt célcsoportja: A hátrányos helyzetű lakosság.

A pályázat keretében kirándulásokat (Budapesti Állatkert 50 fő, Mátra Sástó Oxygen Adrenalin Park 50 fő) és csoportokat, képzéseket valósítottunk meg (Szülő csoport 10 fő, Roma kulturális ismereteket elmélyítő csoport 10 fő; Roma akciócsoport képzés 10 fő; Életmód, életvitel, önismeret 10 fő; Baba-Mama Klub 10 fő) Szandaszőlős hátrányos helyzetű célcsoportja körében.

A konzorciumi, közreműködői vagy szervezetközi együttműködésben megvalósult szervezeti programok, azok eredményei:

Pályázati azonosító: EFOP-1.3.7-17-2017-00280

Program címe: Mentálhigiénés közösségfejlesztő program

Megvalósítás időtartama: 2017.11.01- 2020.10.31.

Elnyert támogatás: 36.005.840 Ft

Konzorciumi partner: Szolnoki Görögkatolikus Parókia

Helyszín: Jász-Nagykun-Szolnok Megye

Kimeneti indikátor: 100 fő elérése, 10 db csoportos program, valamint 1 db szervezetfejlesztés megvalósítása.

A pályázati program kiemelt célcsoportja: A hátrányos helyzetű lakosság. Szandaszőlősön intenzív konzultáció pároknak programelem mely az indikátorban előírt létszámmal valósult meg.

Az önkormányzati feladatkörben megvalósuló és szerződés alapján átvett feladatok és ingatlanok működtetési adataira, ügyfélforgalmi adataira és eredményeire;

- SZMJV Önkormányzata Integrációs Program szakfeladatából támogatott, vagy folyamatban lévő (különösen az el nem számolt) projektek helyzetértékelése;

- Program címe: Az integrációval érintett kiskorú tanköteles tanodások művészeti és hátránykompenzáló programja

Megvalósítás időtartama: 2018. november 1- 2019. április 30.

Elnyert támogatás: 450.000. Ft

Helyszín: Szolnok-Szandaszőlős

Jelenleg futó pályázat. A program a művészeti tevékenységekre fókuszál.

- Program címe: A Szandaszőlősi Tanodás felnövekvő nemzedék és családjaiak védelmét elősegítő c. program

Megvalósítás időtartama: 2018. július 1- 2018. december 31. /októberi elszámolással/

Elnyert támogatás: 250.000. Ft

Helyszín: Szolnok-Szandaszőlős

Programunkkal Szandaszőlős városrész hátrányos helyzetű lakosságának problémáira kívántunk közösségi megoldásokkal reagálni. Közösségi alapú szolgáltatásokat kívántunk nyújtani. Célunk volt az emberi erőforrások fejlesztése, a társadalomhoz való tartozás elősegítése. Programunk hozzájárult a helyi közösségek fejlődéséhez, fejlesztéséhez, szabadidős tevékenységekhez nyújtott teret, segítette a szociális problémák megoldását, információt nyújtást, segítette a különböző emberek, csoportok és közösségek közötti kommunikációt, a lakosság életminőségének javítását.

A Tanodás gyerekekkel és felnőtt kísérőikkel egy mozi látogatást valósítottunk meg. A moziba helyi járatos busszal mentünk és jöttünk, a buszjegyeket felhasználtuk. A moziban a gyermekeknek vettünk pattogatott kukoricát és kólát. A moziműsort a gyermekek igényei szerint választottuk ki. A mozi program költségeit meghatározták: buszjegy, étkezési menü.

A tanoda mindennapi étkeztetéséhez használtuk fel a támogatást az élelmiszerek költségfinanszírozására.

- a tanulási hátránykompenzációt vagy továbbtanulást segítő programok tárgyidőszaki eredményei;

Pályázati azonosító: EFOP-3.3.1-16-2017-00079

Program címe: Szandaszőlősi Tanoda

Megvalósítás időtartama: 2017.06.01- 2018.12.31.

Elnyert támogatás: 18.850.000. Ft

Helyszín: Szolnok-Szandaszőlős

A Tanoda 30 fő hátrányos helyzetű gyermeknek nyújt fejlesztő szolgáltatást. A program keretében 918 fejlesztő óra valósul meg. A tanoda 12.00-16.00. elérhető a tanodások számára a tanév rendjéhez igazodva Szandaszőlősen a Vörösmező út 143. szám alatt. Ezen kívül kulturális felzárkóztatásként több szabadidős programot (Budapest lézerharc, Lovas kocsikázás, 1 hetes nyári tábor, Mozi látogatás, NEFAG, Hatvan-Tápiószéle Blaskovich Múzeum és Grassalkovich-kastély megtekintése, ünnepekre készülődés, családi napok) valósítottunk meg az őszi folyamán. Programunk nagy hangsúlyt helyezett az önismeret-, identitás fejlesztésére, pályaorientációra, intézmény látogatásokra, példaképek bemutatására.

3.8 JNSZM KH SZJH MEFFF Foglalkoztatási Osztály

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnok Járási Hivatal Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály Foglalkoztatási Osztálya (továbbiakban: Foglalkoztatási Osztály) a „Szolnok Foglalkoztatási Paktum – Együttműködés Szolnok gazdasági fejlesztéséért és a szolnoki munkahelyekért” TOP-6.8.2-15-SL1-2016-00001 azonosító számú projektben az álláskeresők elhelyezkedési esélye növelése céljából az Impulzus Egyesület által humánszolgáltatásban, így munkatanácsadásban, pályaválasztási tanácsadásban részesülnek, majd bérjellegű támogatásban, illetve munkaerő-piaci képzésben vesznek részt tartós munkaerő-piaci integrációjuk elősegítése érdekében.

A társadalmi réteghelyzetben élők életkörülményeinek javítása és társadalmi felzárkóztatása céljából a projektbe 623 fő munkavállaló került bevonásra. Az IMPULZUS Egyesület részéről a munkaerő-piaci szolgáltatás nyújtás folyamatos a munkavállalók részére, így a munkatanácsadás, pályaválasztási tanácsadás, információnyújtás, mentorálás.

Jelenleg a projekttől 422 fő részesül foglalkoztatást elősegítő támogatásban. 93 fő részére munkatapasztalat-szerzési támogatás, 195 fő bérköltség támogatás, 124 fő részére bértámogatás és 10 fő részére vállalkozóvá-válás támogatás került megállapításra.

Tapasztalataink szerint a munkaerő-igényeket főként egyéni vállalkozók és mikro-vállalkozások nyújtják be. A munkáltatók 36 %-a szakképzettséget nem igénylő munkakörre keres dolgozót (építőipari segédmunkás, épülettakarító, piaci árusok). A munkáltatók 47 %-a szolgáltatási szektorba keres munkaerőt. Jellemzően a szakképzett munkaerőt keresik a vendéglátás és kereskedelem területén, legtöbb betöltendő munkakör a felszolgáló, szakács, bolti eladó, gyorséttermi eladó. A munkáltatók 15 %-a középfokú szakképzettséget vár el a betöltendő irodai, adminisztrációs, könyvelői és ügyintézői, valamint recepciós munkakörbe. A beérkező munkaerőigények 2 %-át teszik ki a felsőfokú szakképzettséggel rendelkező, jellemzően pályakezdő fiatalokat foglalkoztatók aránya.

A foglalkoztatási támogatásban részesültek esetében tapasztalható, hogy a támogatott időszak leteltével a továbbfoglalkoztatási időszak megkezdése előtt a munkavállaló által történő rendes felmondás okozza a jogviszony és a támogatás megszüntetést. A munkavállalók főbb indokai között szerepel: elköltözés, családi okok, egészségi állapot romlása, elhelyezkedés másik munkahelyre.

83 fő munkavállaló a munkaerő-piaci helyzetét beiskolázással kívánjuk javítani, mely időszak alatt képzési költség és keresetpótló juttatás-, támogatásban részesülnek.

Képzéseink: Kisgyermekgondozó-nevelő, Vállalkozói ismeretek, Virágkötő és virágkereskedő, Logisztikai ügyintéző, Gyógymasször, Számítógép szerelő-karbantartó, Gyógypedagógiai segítő munkatárs, Kozmetikus, Irodai titkár, Informatikai rendszerüzemeltető.

A Szociális gondozó és ápoló, Nevelőszülő, Óvodai dajka, Építő- és anyagmozgató gépkezelő, Személy- és vagyonőr, Vállalkozói ismeretek, TB- és Bérügyintéző képzés befejeződött, 18 fő sikeres vizsgát tett. Mindössze 3 fő morzsolódott le egészségügyi okok miatt.

A napi folyamatos tájékoztatások alapján tapasztalható, hogy a képzési kérelmet beadók száma folyamatosan növekszik. A képzésre való jelentkezők többsége alacsony iskolai végzettségű, tartós munkanélküliek és 50 év felettek.

A GINOP-6.1.1.1-15 „Alacsony végzettségűek és közfoglalkoztatottak továbbképzése” című kiemelt projekt keretében képzésbe bevont ügyfelek száma 859 fő. Jelenleg az alábbi tanfolyamok futnak:

7-8 osztályos felzárkóztató képzés: munkáltatói lebonyolítását a KÖTIVIZIG Szolnok vállalta. A tanfolyamba 18 fő került bevonásra.

Targoncavezető képzésen 18 fő, konyhai kiségitő képzésen 20 fő vett részt.. Gyártósori munkavállalást elősegítő alapkompenciák fejlesztése képzésbe 20 főt sikerült bevonni.

Az alacsony végzettséggel rendelkező ügyfelekkel folyamatos a kapcsolattartás, a képzések kiajánlása.

A Foglalkoztatási Osztály munkatársai folyamatosan tájékoztatják a munkavállalókat a foglalkoztatást elősegítő támogatási lehetőségekről, a nyílt munkaerő-piaci álláslehetőségekről, foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatásokról, vállalkozóvá válás – önfoglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatásról, lakhatási támogatásról, képzési lehetőségekről.

A munkáltatókkal folyamatos, napi szintű a kapcsolattartás, az üres álláshelyek feltárása, a foglalkoztatást elősegítő támogatások kiajánlása érdekében.

3.9 Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola Ságvári DSE

A Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskolában önálló jogi személyként működik a Ságvári DSE. A DSE tevékenységébe tartozik, hogy iskolánk diákjainak helyben nyújtson szakember irányítása mellett sportolási, versenyzési, táborozási és kirándulási lehetőséget.

Ebben a tanévben Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Munkacsoportja 130 000,- Ft támogatásban részesítette a Diákport Egyesületet.

Ezzel a támogatással a következő programokkal tudjuk segíteni hátrányos helyzetű tanulóinkat:

- Kirándulás Jászberénybe az állatkertbe
- Tisza Moziban filmvetítés
- Sporteszközök vásárlása
- Rajzeszközök beszerzése kulturális, kézműves programok megvalósításához.

Az integrációt szem előtt tartva főleg olyan hátrányos helyzetű tanulóinkat vonjuk be a projektbe /35 fő/, akik sajnos szülői támogatás hiányában kevés hasonló programon vehetnek részt.

Ez a támogatás jól egészíti ki az iskolánkban futó EFOP-3.11.1-17 „Szülő-Suli” pályázatot, amely szintén a hátrányos helyzetű tanulók korai lemorzsolódását segített visszaszorítani.

Az önkormányzat támogatásának és az EFOP-os pályázatnak köszönhetően közösen segítjük elő a felzárkózás lehetőségét tanítványainknak.

3.10 Contact Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat

1. Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a 329/2017.(XII.14.) számú valamint a 177/2018.(VI.28) számú határozatával döntött az Újvárosi Fejlesztési Iroda újraindításáról.

2018.07.02. napjától az Újvárosi Fejlesztési Iroda üzemeltetője a CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat, szakmai program megvalósításában a Magyarországi Reménység Egyház közös projekttel vesz részt.

Az Újvárosi Humán Fejlesztési program arra vállalkozik, hogy a jelenlegi humán szolgáltatások és erőforrások összehangolásával, a helyi kezdeményezések és civil szervezetek bevonásával mérsékelje a városrész lemaradását és elindítson egy fejlesztési, felzárkóztatási folyamatot.

A program egyedi és újszerű abban, hogy egy városrész problémakörére összpontosít, és abban is, hogy már meglévő személyi, technikai és ellátási források összehangolása útján kíván eredményt elérni.

A program fő célja, hogy a megjelölt hét fő terület (mátrix) mentén ösztönözze az együttműködést az egyes szereplők között és ez által erősödjön az összehangolt – munkacsoportokba szervezett – tevékenység.

Támogatás összege : 2.900.000.-Ft ,

Kimeneti indikátorok: teljesítése összhangban van a Közgyűlés által elfogadott Újvárosi Fejlesztési Iroda cselekvési tervében foglaltakkal.

Üzemeltetési adatok: az ingatlan egy részleges felújításon esett át, teljes felújítása folyamatban van TOP-7.1.1-16-H-013-1.2 projekt keretében 9.632.527,- Ft összegben.

2. TOP-6.9.2-16-SL1-2007-00001

„Még több ok Szolnok! - A helyi identitás és kohézió erősítése Szolnokon”

A CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat, mint Szolnok Megyei Jogú Város együttműködő partnere a TOP-6.9.2-16-SL1-2017-00001 számú projektben a Déli és Újvárosi városrész szakmai megvalósítójaként vesz részt a projektben.

Cél: A közösségfejlesztés Szolnokon 5 célterületen zajlik: Széchenyi városrész; Szandaszőlőskertváros-Alcsi sziget; Tallin városrész; Déli városrész és Véső út és környéke; Pletykafalu. Az 5 városrészben a közösségek tagjai önmaguk tárják fel szükségleteiket és tervezhetnek programokat. A szükséglet feltárásokban és helyzetelemzések kidolgozásában az aktív lakosok egy közösségfejlesztési folyamatot visznek végig, hogy városrészükben közösségi erőből és pályázati forrásból valósítsák meg igényeiket, régóta tervezett rendezvényeket és programokat vagy már meglévő közösségi akciókat fejlesszenek tovább.

Kimeneti indikátorok: teljesítése összhangban van a Cselekvési Tervben foglaltakkal

Üzemeltetési adatok: a projekt időarányosan megvalósult a projekt tervhez képest a szakmai megvalósító esetében.

3. Konzorciumban megvalósuló projekt:

TOP-6.9.1-16-SL1-2017-00001 azonosító számú – „A Katona József utcai szegregátum komplex humán fejlesztése”

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a TOP-6.9.1-16 kódszámú, „Megyei jogú városok leromlott városi területeinek rehabilitációja” című pályázati felhívásra. A benyújtott „A Katona József utcai szegregátum komplex humán fejlesztése” című, TOP-6.9.1-16-SL1-2017-00001 azonosító számú pályázat 2018. április 25-i döntés szerint 180 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesült.

Cél: A projekt megvalósítása során javul a területen élők társadalmi felzárkózása. Az infrastrukturális beavatkozásokat a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, mentálhigiénés, kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi, antidiszkriminációs és közbiztonsági programok egészítik ki.

A pályázat konzorcium formájában valósul meg. A Közgyűlési döntést követően a CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálattal került megkötésre a konzorciumi együttműködési megállapodás.

Támogatás összege: 44.783.500.-Ft,

Kimeneti indikátorok: teljesítése összhangban van a KBT –ben foglaltakkal.

Üzemeltetési adatok: a projekt időarányosan megvalósult a projekt tervhez képest a konzorciumi partner esetében.

4. Széchenyi Tanoda

A Contact MKSzz üzemelteti a Széchenyi Tanodát. A Tanoda épülete a Szolnok, Malom u 20., melyet az önkormányzat bocsátott rendelkezésünkre.

A Tanoda szakmai koncepciója: A Tanodában 2 fő mentor dolgozik, 3 fő szaktanár, 2 fő önkéntes és 1 fő takarítónő. A takarítónő bére nincs a projektben, ezért azt máshonnan kell finanszíroznunk. Jelenleg a Tanodánk az NRSZH pályázatából és Szolnok Megyei Jogú Város támogatásából tartjuk fenn. Pályáztunk az EFOP 3.1.16. pályázati projektre, mely projekt 2018.12.31-ig biztosítja a Tanoda üzemeltetését, 18.500.000.-Ft értékben. Pályáztuk a következő Tanoda időszakot, melynek még nincs eredménye, 14.000.000.-Ft összegben.

A tanodában 30 halmozottan hátrányos helyzetű, ill. hátrányos helyzetű gyermek jár, akik családjaikkal együtt veszik igénybe szolgáltatásainkat.

Kimeneti indikátoraink: Nagyon szép eredményt értünk el gyermekeinkkel, hiszen egyetlen egy bukásunk sem volt az időszak alatt, és kiemelkedő, hogy 3 gyermekünket gimnáziumba, 2 gyermekünket szakiskolába vették fel továbbtanulni.

A tanodai nevelés és oktatás az egyes tanulók kompetenciáinak fejlesztésével, egyéni szükségleteikhez igazodva próbálja az oda járó tanulókat napi sikerekhez juttatni az iskolájukban, hogy önbizalmukban erősödve küzdeni tudjanak a további eredményekért. E mellett azonban nem téveszti szem elől a mélyebb, a személyiség egészét célba vevő képességfejlesztést, ill. attitűdalakítást, mint hosszabb távú célkitűzést.

Mindezek alapján a következő elvek mentén végzi tevékenységeit:

- A tanoda – a gyermekközpontú megközelítés szemléletéből kiindulva – a fejlesztő tevékenységet a tanuló egyéni adottságaiból kiindulva tervezi meg. A tanodai oktatás nem írja felül a tanulók „hozott” családi háttértényezőit, hanem azokból kiindulva, azok értékeit megtartva gazdagítja tudásukat és különféle kompetenciáikat.
- A tanoda elsősorban azoknak a képességeknek a fejlesztésére fordít figyelmet, amelyek a hátrányos helyzetű fiatalok számára biztosítják a sikeres iskolai pályafutást.
- A tanodai oktatásban kiemelt szerepe van a tanulásmódszertannak, a matematikai alapküvetek fejlesztésének, a tanulási motiváció erősítésének, illetve a szóbeli és írásbeli kommunikációs képességek fejlesztésének. Mindez a különböző szaktanárok közös feladata, hiszen a felsoroltak mind az iskolai sikerességnek, mind a felnőtt életben való boldogulásnak lényeges eleme.
- Olvasási - szövegértési - szövegalkotási gyakorlatokkal kell elvezetni a tanulót a különféle tantárgyak önálló tanulásához, mely lehetővé teszi, hogy később a tanoda segítsége nélkül is boldoguljanak.
- A kiscsoportos, illetve egyéni foglalkozás módot ad arra, hogy a képességfejlesztés személyre szabott legyen, egyéni fejlesztési terv alapján történjen.
- A képességfejlesztés nemcsak a tantárgyak mentén történik, hanem a játékok, a projektek, illetve a közösségi tevékenység sokféle képességet előhívó alkalmain is!

Ennek segítségével önismeretük kiteljesedhet, a pozitív énkép kialakulása pedig visszahat a tanulási folyamatra, ezzel is segítve az iskolai eredményességet.

A tanoda programokban részt vevő gyermekek hátrányos helyzetére, az eredményes támogató tevékenységhez szükséges komplex megközelítésre tekintettel a szakmai stábnak a nevelő- oktató tevékenység megszervezése mellett figyelmet kell szentelnie a tanulók szociális helyzetükre is.

A tanoda gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai elsősorban preventív jellegűek. Fontos cél a problémák felismerése, illetve – amennyiben lehetséges – az okok feltárása és a segítségnyújtás. Amennyiben a tanoda munkatársai nem tudják megoldani a felmerülő problémát, akkor segítséget kérnek a területi ellátórendszer képviselőitől. (családsegítő központ, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat szociális osztály, védőnő, munkaügyi központ, stb.).

Törekedni kell az egyes tanulók személyes és társadalmi identitásának megerősítésére, az egymás iránti szolidaritás megtanítására, gyakorlására és a kritikai gondolkodásra. A sokszempontúság, a nyitott gondolkodás segíti a kultúrák megismerését, az együtt- és egymás mellett élés szabályainak megtartását.

A tanoda közösségteremtő ereje legfőképpen otthonos légkörében van, melyben mindenki önmaga lehet, és elfogadásra, megbecsülésre talál. A közösségi és szabadidős programok között – a rendelkezésre álló eszközök, felszerelések, lehetőségek függvényében – helyet kapnak a különböző sporttevékenységek is. A sport a szórakozás és az örömkeltés mellett fejleszti a kapcsolatteremtő képességet, a toleranciát, az egészséges életmódot, a testkultúrát, a testi és lelki alkalmazkodást, illetve a fizikai és lelki kondíciót. Szintén kiemelten támogatandó tevékenység – a rendelkezésre álló hangszerek, kompetenciák függvényében – a zenei szakkörök, amatőr zenei társulatok, tánc oktatás működtetése is. A családokat és gyermekeket külön-külön is fejlesztjük önismereti és személyiségfejlesztő tréningeken, családorák keretében. Gyermekeink sorozatosan fellépnek a városi és a környék településének rendezvényein. Büszkék vagyunk, hogy nagyon sokan nyertek felvételt középiskolába, ahol megállják a helyüket.

A Tanoda és a működtető Egyesület játszóteret ill. szabadidőparkot épít a Széchenyi városrészben ezzel is elősegítve a szegregátumban élők leszakadásának megelőzését. A projekt a város nagy társadalmi összefogása, hiszen egy áruházlánc pályázatán elnyert támogatásról beszélünk.

3.11 SZMJVÖ Egészségügyi és Bölcsődei Igazgatósága

Az Egészségügyi és Bölcsődei Igazgatóság bölcsődei intézményegysége 624 férőhelyen 7 bölcsődei tagintézménye útján biztosítja a város bölcsődés korú kisgyermekének nevelésé- gondozását. A beszámolási időszakban közülük kiemelten a Temető úti és a Simon Ferenc úti bölcsődék szakemberei vettek részt az Integrációs Munkacsoport tevékenységében, támogatva a szervezet cselekvési tervében megfogalmazott célok megvalósulását.

A bölcsőde a kisgyermek számára korának, egyéni fejlődési ritmusának megfelelően olyan nevelést biztosít, amely a fizikai-érzelmi biztonság és jól-lét megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, kompetenciáinak figyelembevételével, változatos tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával támogatja a kicsinyek egészséges, harmonikus fejlődését. A valamely kisebbséghez tartozó gyermekek esetében még inkább fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése.

A kisgyermek gondozásán és nevelésén túl fontos szakmai feladatunk a családi nevelés támogatása, a szülői hatékonyság erősítése.

Szolnok város bölcsődei tagintézményeiben ez a komplex feladat az alábbiak szerint valósul meg: Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek, illetve az őket nevelő család megismerésére, tájékoztatására, a velük való partneri kapcsolat kialakítására és fenntartására. Ehhez módszerül és eszközül alkalmazzuk a szülőkkel való napi szintű személyes beszélgetést, a bölcsődei közösségi programokat (pl. ételbemutató, játszódélután, farsang, gyermeknap, stb.), és a szülőcsoportos beszélgetéseket. Szakképzett kisgyermeknevelőinktől gyermeknevelési- és gondozási, étkezési kérdésekben, és egyéb a gyermek fejlődésével kapcsolatos kérdésekben egyéni igényük szerint kapnak segítséget, tanácsot a szülők.

A korai fejlesztést igénylő gyermekek ellátását minden tagintézményünkben biztosítjuk integrált csoportokban, valamint a Városmajor úti bölcsődében lehetőség van az SNI-s gyermekek integrált és speciális csoportban történő ellátására is.

A családok segítése érdekében a veszélyeztetettséget és krízis helyzetet észlelő jelzőrendszer együttműködő, feladatokat vállaló tagjaként is működik az intézmény. Valljuk, hogy a hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányok és következményeinek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve valósulhat meg hatékonyan.

Bölcsődei tagintézményekben 2018. évben 19 hátrányos helyzetű, 6 halmozottan hátrányos helyzetű és 3 védelembe vett gyermek került ellátásra.

Karácsony közeledtével a szülők és dolgozók körében ebben az évben is felajánlásokat gyűjtöttünk. Ennek köszönhetően a szociálisan rászoruló kisgyermek és családjaik számára tudunk ruhából, játékból és tartós élelmiszerből álló csomagot eljuttatni. A nagy mennyiségű ruhából és játékból még támogatni tudtuk a Baptista Tevékeny Szeretet Missziót és a Szolnoki Humán Szolgáltató Központot.

Temető úti tagintézményünk hosszú évek óta jelentős szerepet tölt be a területen élő hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű, illetve marginális helyzetben lévő cigány/roma nemzetiségű családok támogatásában. Az intézmény közössége a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva – azokat erősítve - vesz részt a gyermekek nevelésben, családok támogatásában. Alapvető feladatuk, hogy a bölcsődébe esetlegesen hátrányokkal érkező kisgyermek számára olyan egyénre szabott segítséget nyújtsanak, amely lehetővé teszi a képességek kibontakozását, hátrányok leküzdését.

A kisgyermeknevelők hasznosítható információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés) a helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével, a nevelési hiányosságok kompenzálásával segítik a problémát kiváltó okok felderítését és hatékony megoldását. A problémáknak megfelelően együttműködnek a családokkal, Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálattal, Biztos Kezdet Gyerekházzal, és minden olyan intézménnyel, amely segítségére lehet a családoknak.

A Simon Ferenc úti bölcsőde bekapcsolódott a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a TOP-6.9.1-16-SL1-2017-00001 azonosító számú, „A Katona József utcai szegregátum komplex humán fejlesztése” programjához kapcsolódó Támogató Csoport 1., Jász-Nagykun-Szolnok Megye Esély Szociális Közalapítványa által koordinált projektbe. Ennek keretében lehetőséget kaptunk, hogy bemutassuk a bölcsődében folyó családi programokat. A tárgyévben két támogató csoportülésre került sor, amelyen a bölcsődevezető és gyermekvédelmi felelősünk képviselte az intézményt. Nagy érdeklődéssel várjuk a folytatást, az újabb feladatokat.

4. A program végrehajtásához kapcsolódó források:

A program a humán szakfeladat célelőirányzat, szociális feladatok tervezési alapegységben szereplő integrációs program előirányzatból került támogatásra.

A feladatra biztosított önkormányzati forrás 2018. évben 4.800.000,-Ft volt mely magasabb, mint a 2017. évi támogatás. A felhasználása a cselekvési feladattervében szereplő programok támogatására, az Integrációs Munkacsoport véleményezése alapján történt.

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiekben szereplő beszámoló tárgy szerű, és a szakmai relevanciákat értékelő összefoglalása az Integrációs Munkacsoport Cselekvési Feladatterv tárgyidőszaki teljesüléséről. A rögzített adatok biztató eredményeket mutatnak, melyek jövőbeni megtartása, fenntarthatóságának biztosítása komoly kihívás elé állítja önkormányzatunkat, partnereinket és valamennyi érdekeltet.

Egyrésztől láthatóan bővíteni szükséges a létrehozott szolgáltatási hálózat működtetésére és a társadalmi integrációra bevonható saját pénzügyi források, humán-erő források körét és mértékét, másrésztől olyan technikákat is ki kell fejleszteni, amelyekkel a megkezdett folyamatok támogathatóak, az elért eredmények megtarthatóak, és amelyekkel megelőzhetőek a szegregált társadalmi viszonyok terjedése, illetve újratermelődése.

Hosszú távú integrációs programot ma már csak úgy lehet készíteni, hogy abban megjelenik a készítők és alkalmazók esélyegyenlőségi politikája és az önkormányzat valamint intézményei kiemelt felelősséget és szerepet vállalnak a rászorulóknak támogatásában.

Szándékaink szerint az Integrációs Program folyamatos fejlesztése azon feltételek megteremtésének rendelődik alá hosszútávon, amelyek segítségével valamennyi szolnoki lakos hozzáférhet a fejlődést és az életkörülmények javulását szolgáló feltételekhez, közszolgáltatásokhoz, egyúttal a nyilvánosság által látható módon bizonyítja a támogatások eléréséhez szükséges öngondoskodás szándékát.

SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
INTEGRÁCIÓS PROGRAMJÁNAK
2019. évi CSELEKVÉSI FELADATTERVE

1. Jogegyenlőség érvényesítése

a. A halmozottan hátrányos helyzetű, főként cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló lakosság szükségletein alapuló időszakos vagy rendszeres tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás, valamint jogegyenlőségi-, és egyenlő bánásmód *tanácsadó koordinációs szakmai fórum* működtetési feltételeinek biztosítása.

A szükségletekre épülő jogsegély-szolgáltatás, - elsődlegesen a SZMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat, az Egyenlő Bánásmód Hatóság jogi segítségnyújtó- és anti-diszkriminációs szolgáltatások hozzáféréseinek és népszerűsítésének támogatásával -, lehetőleg olyan elismert, szakmai ismerettel és tapasztalattal rendelkező szervezettel illetőleg szakemberekkel, amelyek elfogadottak a hátrányos helyzetű, elsősorban cigány/roma nemzetiségű lakosok között.

b. Összehangolt kezdeményezéseket kell indítani, illetve támogatni a családok, közösségek megerősítésére, melynek keretében megvalósuló szolgáltatások kiterjednek a konfliktusok kezelésének támogatására, gyermeknevelési tanácsadásra, a család és munka összeegyeztetését szolgáló programokra, valamint a fenti célokat szolgáló modell-programokra.

c. Támogatni kell a hátrányos helyzetű emberek, kiemelten a cigány/roma nemzetiséghez tartozók aktív társadalmi részvételét, civil szerveződéseik és érdekképviselőik megerősítését, különös tekintettel a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat szerepvállalására. Kiemelt figyelmet kell fordítani a cigány/roma származású nők közéleti, kulturális szerepvállalásának támogatására.

d. A társadalmi felzárkózás módszertani fejlesztését támogató szakmai, szakmaközi konferencia, egyeztetések, fórumok, tapasztalatcserék folytatása. A települési esélyegyenlőségi és anti-diszkriminációs segédanyagok, kommunikációs eszközök és szakmai műhelyek létrejöttének fejlesztése.

2. Életminőség javítása, közösségi szocializáció

a. A szegregált területeken lévő önkormányzati bérlakások karbantartásához, a telepszerű lakóköznyezetek rehabilitációjához, és az anti-szegregációs beavatkozásaihoz kapcsolódóan folytatni kell a megkezdett szociális rehabilitációs tervezési-, előkészítési-, beavatkozási folyamatot.

Az IVS alapján folytatólagosan támogatni kell a szegregátumokból elköltöző családok társadalmi felzárkózását és települési integritását segítő humán szolgáltatások hozzáféréseinek fejlesztését.

A területi szegregáltság teljes megszüntetéséig szociális rehabilitációs programokkal, közösségi szociális funkciók kialakításával, környezeti és egészségügyi ártalomcsökkentő programokkal kell elősegíteni a rászorulóknak életkörülményeinek javulását.

Tervezési-, előkészítő programalkotással és szervezetközi együttműködéssel kell segíteni a leromlott városi területek rehabilitációját támogató, és a társadalmi együttműködés erősítését szolgáló TOP komplex programok megvalósítást és az eredmények fenntartását.

b. Folyamatosan vizsgálni kell olyan szakmai jelenléttel támogatott felzárkózási programok indítását azon rendkívül nehéz helyzetű településrészekben, ahol a helyi közösségek önerő, szaktudás és információ hiányában csak kívülről bevitt fejlesztő munkával mozdíthatóak meg. Komplex programokat kell indítani a telepszerű lakókörnyezetben élők társadalmi és területi integrációját szolgáló humánfejlesztések támogatására, valamint a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések, lakhatási beruházások eredményeinek biztosítására. Támogatni kell a telepszerű lakókörnyezetben élők kezdeményezésével és aktív közreműködésével megvalósuló programokat.

c. *Tovább kell folytatni a hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma nemzetiségű fiatalok szabadidős, - különösen a nyári tanítási szünetben szervezett - sportolási és táboroztatási lehetőséghez való hozzájutásának javítását, ösztönözve és elősegítve az egyéb önkormányzati és külső forrás bevonását e célra.*

Célzott programokkal kell támogatni a hátrányos helyzetű, különösen a cigány/roma nemzetiséghez sorolható fiatalok mozgásban gazdag életmódjának kialakítását, szabadidő- és diáksportban való részvételét. A kulturális intézményrendszer célzott programjaival is támogatni kell a különböző társadalmi hátrányok mentén kimutatható tudás- és képességbeli egyenlőtlenségek csökkentését, a hátrányok kompenzálását. Ennek érdekében, programokat kell indítani a kulturális szolgáltatások és tevékenységek számának és kínálatának fejlesztésére, kompetenciafejlesztő mintaprogramok kidolgozására, együttműködéseket kell kialakítani a kulturális és a köznevelési intézmények között.

d. Kiemelten azon alapfokú nevelési-, oktatási intézményekben és iskolarendszeren kívüli hátránykompenzáló-, tehetséggondozó köznevelési programokban, valamint korai beavatkozást középpontba állító hátránykompenzáló projektek során, ahol jelentős számban koncentrálnak fogyasztási-, és lakáskörülményi szegénységben élő kiskorúak, lehetőség szerint támogatni kell az intézményi integrációs és művészeti nevelési programok megvalósításának folyamatát.

e. Segíteni kell az egészségügyi-, higiéniai-, és érzelmi nevelést célzó szocializációs gyakorlatokat, kommunikációs nevelést, a szülői-, családi-, és közösségi együttműködés keretében szervezett rendezvények, programok megvalósítását, kiemelten az egyházak által ellátható cigány pasztorációs programokra.

f. Folytatni kell a szegregált és marginális területeken élők biztonságát növelő önkormányzati településsegítő-, és közösségi bűnmegelőzési programok innovatív fejlesztését, és támogatni kell a helyi közösségek önvédő képességét növelő kezdeményezéseket, a tolerancia-erősítő, valamint a közterületek közösségi használatba vételét célzó programokat.

g. Az IVS 2015-2020 időszakra vonatkozó Anti-szegregációs Terv folytatólagos aktualizálása, a szociális város-rehabilitációs fejlesztések fenntarthatóságának tervezhetősége, - ezen belül azon válságterületek és rászoruló lakossági csoportok láthatóvá tétele érdekében, melyeket leginkább sújtja a lakhatási szegénység, a társadalmi-, és településrészi kirekesztettség.

3. Oktatás, képzés

a. *„A hátrányos helyzetű tanulók elismerésére kidolgozott elvek alapján, tovább kell folytatni a Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakóhellyel rendelkező tanulmányi, kulturális, művészeti, közösségi és sport területen kiemelkedő tevékenységet végző hátrányos*

helyzetű, kiemelten cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló tanulók jutalmazását, - lehetőség szerint legalább - évi egy alkalommal.

b. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata integrációs és anti-szegregációs céljaival összhangban, állásfoglalásokkal és szakmai javaslatokkal segíteni kell SZMJVÖ „Kátay Endre-díj” adományozásával összefüggő feladatokat, Szolnok városában, Szolnokért végzett kimagasló szakmai teljesítmény elismerésére méltó személyek kutatásával, ajánlásával.

c. A cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló tanulók számára minőségi szakképzést és/vagy érettségit adó középfokú oktatási intézményekbe való bekerülésének elősegítése céljából, képességfejlesztő és tehetséggondozó felkészítő képzések kimunkálása, bevezetése, és a működő programok - kiemelten a TANODA(k) - fenntarthatóságának támogatása, valamint felsőfokú képzésbe történő bejutást támogató rendszerek fejlesztése.

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és különösen cigány/roma nemzetiséghez tartozó tanulók iskolai sikerességének elősegítése érdekében szükség van az egyéni és komplex támogatást nyújtó programok folytatására, felülvizsgálatára és továbbfejlesztésére.

d. Lehetőség szerint azon közoktatási intézményben, ahol az átlagot meghaladó számban tanulnak cigány/roma nemzetiséghez sorolható tanulók, kezdeményezni kell, hogy az iskolai szociális munkások mellett, olyan cigány/roma nemzetiségű, illetve romológus szakképzettséggel rendelkező segítőt, pedagógiai asszisztent vagy művelődés-szervezőt is alkalmazzanak, akik közvetlenül is segíthetik a tanulási motivációval rendelkező fiatalokat. Ezen humán-erőforrás rendelkezésre állásáig, a közfoglalkoztatott cigány/roma nemzetiségű segítő asszisztensek alkalmazásának kezdeményezése indokolt az oktatási célok teljesülése érdekében.

Ösztönözni kell a pedagógusképző intézmények és a hátrányos helyzetű gyermekeket integrált keretek között eredményesen nevelő köznevelési rendszeren belüli és kívüli intézmények (pl. tanodák) közötti együttműködéseket.

e. Szükséges kezdeményezni azon közoktatási intézményekben, ahol erre igény mutatkozik, hogy a cigány/roma nyelvi-, művészeti- és népismereti oktatás megszervezésre kerüljön.

A befogadó nevelési gyakorlat megerősítése, terjesztése érdekében biztosítani kell a pedagógusok, szakoktatók és a köznevelésben közreműködő szakmai segítők gyakorlatorientált felkészítésében való részvételt.

f. Tovább kell folytatni és a megkezdettek szerint tájékoztató és szervező munkával elő kell segíteni az érintettek minél szélesebb körének részvételét az alábbi célcsoportok és célok vonatkozásában:

f.a./ A végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentése érdekében elő kell segíteni a nevelő oktató munkát közvetlenül segítő szolgáltatások rendszerének fejlesztését, meg kell erősíteni a köznevelési intézmények gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepét, támogatni kell az ágazatközi, intézményközi együttműködési modellek kialakítását,

f.b./ Támogatni kell a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzését, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulói csoportok iskolai sikerességét, különös tekintettel a szakképzésre. Kiemelt figyelmet kell fordítani a cigány/roma nemzetiséghez sorolható lányok végzettség nélküli iskolaelhagyásának megelőzésére, valamint az ezt követő akkreditált szakmai képesítés vagy első szakma megszerzésére,

f.c./ Lehetőség szerint cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló munkavállalókat alkalmazó vállalkozások partnerségi bevonása,

f.d./ Szakmai gyakorlatot biztosító cégek ösztönzése.

g. Tovább kell folytatni a horizontális együttműködést támogató adaptációk elterjedését, különösen a pedagógusok – lehetőleg akkreditált – romológiai továbbképzését, valamint a működő programok során a megfigyelő-vendéglátogatás-, helyszíni tapasztalatcsere bevezetésének vizsgálatát. Szükséges kezdeményezni a romológia képzés kiterjesztését a középfokú oktatási intézményekre is.

h. Tovább kell folytatni Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatához tartozó azon köztisztviselők, és közalkalmazottak, valamint a szolnoki szociális ellátásban dolgozók és a közfoglalkoztatásban foglalkoztatott segítők romológiai továbbképzését, akik munkájuk során kapcsolatba kerülnek cigány/ roma nemzetiségi származású állampolgárokkal.

i. *Segíteni kell a gyermekszegénység és a gyerekek társadalmi kirekesztettségének visszaszorítását célzó, a szegénység átörökítésének megszakítását, a tanulási, nevelési problémák megelőzését, és a megfelelő környezet, támogató kapcsolatok, tudás és készségek korai fejlesztését végző programok - különösen a bölcsődei-, óvodai és Biztos Kezdet Gyerekház projektek - működési stabilitását és fejlesztését.*

A köznevelés esélyteremtő képességének növelése és a szegregáció csökkentése érdekében biztosítani kell a képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő programok további működtetését, szakmai, módszertani támogatását és fejlesztését.

4. Foglalkoztatási célok eléréséhez szükséges eszközrendszer

a. Folyamatosan vizsgálni kell a munkaerő-piacon hátrányos helyzetű álláskereső munkaezőpiacra való be- illetve visszatérésének elősegítésére indított célzott, Kormányzati komplex aktív munkaerő-piaci programokban való önkormányzati szerepvállalás lehetőségét. Az alacsony iskolai végzettségűek és közfoglalkoztatottak alapkompenciáinak fejlesztését, valamint társadalmi felzárkózását célzó oktatását és képzését elősegítő, - számukra szociális és egyéb szolgáltatásokat biztosító - programokat kell indítani a munkanélküliek ellátásában feladatokkal rendelkező intézményekkel és szervezetekkel, az alábbi célok, prioritások tekintetében:

a.a./ A munkaerő-piaci programokat megelőző, az alapfokú iskolai végzettség megszerzését segítő, munkavállalásra alkalmassá tevő képzésekkel, önálló életvitelt segítő programokkal kell növelni a hátrányos helyzetű emberek, köztük cigány/roma nemzetiségi származásúak foglalkoztatási esélyeit,

a.b./ esélyjavító motivációs, kommunikációs, munkaerő-piaci készségfejlesztő programok, családtámogatások,

a.c./ iskolarendszeren belüli felnőttképzésben és iskolarendszeren kívüli betanító, OKJ-s képzésben való részvétel,

b. Esélyegyenlőség biztosításához szükséges feltétel- és eszközrendszer kidolgozásának folytatása, kiemelt figyelemmel az alábbiakra:

b.a./ pozitív példák bemutatása, amely mérsékelheti az intoleranciát,

b.b./ határozottabb fellépés a hátrányos megkülönböztetés ellen, a cigány/roma nemzetiségi érdekképviseleti szervezetek aktív közreműködésével,

b.c./ kapcsolatfelvétel Szolnok Megyei Jogú Városban működő jelentősebb munkáltatókkal az alacsony iskolai képesítésű cigány/roma nemzetiségű lakosság foglalkoztatásnak élénkítése céljából, igény szerint részvétel a munkáltatók és munkavállalók érdekképviseleti szerveinek fórumain,

b.d./ a média bevonása kapcsán pozitív előremutató példák, események, sikeres pályázati programok bemutatása,

b.e./ célcsoporti esélynövelő fórumok, az öngondoskodás terjedését támogató aktív szociálpolitikai modellek - szociális szövetkezet, foglalkoztatási szövetkezet, szociális kiskert program, stb. - és szociális rehabilitációs programok létrehozása főként cigány/roma nemzetiségi civil szervezetek bevonásával.

c. Foglalkoztatási szint emeléséhez szükséges feltételrendszer kidolgozása az alábbi prioritások vonatkozásában:

c.a./ cigány/roma nemzetiségi szervezetek felelősségvállalása a cigány/roma önazonosságú lakosság mozgósításában, a programokban való bekerülés és bennmaradás biztosításában,

c.b./ cigány/roma nemzetiségi civil szervezetek megerősítése,

c.c./ cigány/roma nemzetiségi civil szektor mentori- (segítő), és önkéntes hálózatának kialakítása,

c.d./ városfejlesztési beavatkozások során a helyi munka-intenzív szektorok bővítése,

c.e./ a társadalmi vállalkozások, szociális szövetkezetek már kialakult hálózatának bővítése, a meglévők további támogatása, annak érdekében, hogy ez a foglalkoztatási forma köztes munkaerőpiacként továbblépést biztosítson a közfoglalkoztatásból kilépők számára, hogy szövetkezeti taggá vagy szövetkezeti alkalmazottakká válhassanak,

c.f./ a cigány/roma nemzetiségű aktívkorúak munkaerő-piaci integrációját támogató programok, pályázati lehetőségek feltárása.

A hulladékgyűjtés, hulladékhasznosítás, megújuló energia programok területén megvalósuló programokkal kell támogatni az alacsony iskolai végzettségűek - ezen belül különösen a nők, romák - foglalkoztatását és a képzésükben való együttműködést vállaló vállalkozásokat, valamint a magas élők munkai-gényű kezdeményezéseket.

d./ A közfoglalkoztatás keretében történő munkavégzés támogatása és feltételrendszerének javítása mellett, - elsődlegesen a már működő és fenntartási kötelezettséget jelentő projekteket érintően - folytatni kell a foglalkoztatási szint emelése érdekében a közfoglalkoztatás új területeinek kutatását és szervezését, a cigány/roma nemzetiségi szervezetek és mentorok támogató tevékenységének fokozásával.

5. Informatika, kultúra, kommunikáció

a. *Elősegíteni és támogatni kell Szolnok városban a cigány/roma nemzetiségi kultúra értékeinek és emlékeinek felmérését a Szolnoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat, valamint civil szervezetek és aktivisták bevonásával. A felmért és összegyűjtött kulturális értékeket és emlékeket lehetőség szerint kiadványba kell foglalni.*

b. Meg kell vizsgálni a cigány/roma nemzetiségi kulturális és nyelvi értékeket megjelenítő katalógusok elkészítésének lehetőségét, digitális rendszerbe történő rögzítését, továbbá Szolnok Város és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat honlapján a cigány/roma nemzetiség közösségi értékeit megjelenítő közérdekű információkat és programokat közvetítő integrált megjelenés lehetőségét.

Folytatni kell a cigány/roma kultúra megismertetését, cigány/roma nemzetiségi kulturális események, cigány/roma kulturális tartalmak és termékek elérhetővé tételét szolgáló különféle programok támogatását.

c. Szolnok városban jelentkező igények felmérését követően a cigány/roma nemzetiség kulturális - tehetségkutató, folklór, tematikus, szórakoztató - rendezvényeknek, lehetőség szerint a városi rendezvények körébe történő integrálásának elősegítése, a hagyományörző csoportok nyilvános szerepléseihez szükséges eszközök és feltételek biztosításának támogatása.

d. Cigány/roma nemzetiségi írott sajtó és szórványkiadványok terjesztése és bővítése annak érdekében, hogy minél több anyanyelvi érték és információ jusson el a lakossághoz, elősegítve a cigány/roma nemzetiségi önazonosság legfontosabb nyelvi örökségének fennmaradását.

e. Közreműködés az Integrált Városfejlesztési Stratégia megvalósításával létrejövő szociális szolgáltató-, közösségi közművelődési és szabadidős terek funkcionális kialakításában és működtetési koncepciójának, szakmai programjainak kimunkálásában. Ennek során össze kell gyűjteni a modellezhető igények és elképzelések felmérését a cigány/roma nemzetiségi érdekképviseletek és akcióterületi civil fórumok bevonásával.

6. Egészségügy

a. A halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, kiemelten a szegregált lakókörnyezetben élők egészségügyi állapotának javítása érdekében, az ingyenesen igénybe vehető egészségügyi szűréseken való részvétel ösztönzése, elősegítése. A szociálisan rászorulóknak számára helyben történő mobil szűrés feltételeinek biztosítása, valamint a hátrányos helyzetű közterületek közegészségügyi feladatainak, és közösségi környezettudatosságot javító akcióinak támogatása.

Az egészséges életmódot, az egészségügyi szűréseken való rendszeres megjelenést támogató, a hátrányos helyzetű területekre célzott programokat kell indítani, különös tekintettel a cigány/roma származású nőkre.

b. Javítani kell a szenvedélybetegségek (különösen az alkoholfogyasztás és a droghasználat) megelőzését célzó programok és beavatkozások igénybevételét a veszélyeztetett, sérülékeny fiatal korcsoportok körében. Speciális programokat kell létrehozni a szerfogyasztással érintett, illetve a társadalmilag és kulturálisan hátrányos helyzetű szülők és gyermekeik számára.

7. Értékelés

Az Integrációs Munkacsoport által koordinált éves munkát, és az anti-szegregációs folyamatokra gyakorolt hatását, illetőleg a célkitűzések megvalósulását minden évben egy alkalommal értékelni kell.

Határidő: Az 1., 2., 3.c-i., 4., 5., 6., 7. pontok tekintetében: 2020. március 31.

A 3.a-b. pont tekintetében: 2019. december 31.

Felelős: polgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Felkérésre: Integrációs Munkacsoport

A 4., 5., 6. pont tekintetében felkérésre: SZMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat